

ترجمه فارسی قرآن مجید

بمثقل از قرآن مترجم مورخ ۵۵۶

از نفایس کتابخانه آستان قدس
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتأل ب) علوم انسانی

محمد جعفر یاحقی

سورۃالنسا مایة وسبعون وخمس آیه

بنام خداوند روزی ده وبخشنده

- ۱ - ای مردمان بترسید زخداوندان آن خدای که بیافرید شما را از تنی یگانه یعنی آدم ، و بیافرید ازان تن حوا را ، و بیافریدست از هردو مردانی بسیار وزنانی .
- ۲ - و بترسید از خدای تعالی انکبیروندي بدان و خویشاوندان، بدروستی کی خدای هست و رشما نگاه باست .
- ۳ - وادھی یتیمانرا خواستهاشان و مکنی بدل شما بحرام حلال را، و مهخوری مالھاء ایشان و امال خویش کخوردن ان بودبزء بزرگ .
- ۴ - واگر ترسی شما ک نتوانی عدل کردن درمال یتیمان ، بزنی کنید انج حلال است شمارا از زنان دو یاسه و یا چهار ، اگر ترسی شما ک نتوانی عدل کردن میان چهار زن ، یکزن را بزنی کنی و چندانک خواهی بخری کنیز کان را ، ان یکزن بزنی کردن نزدیک ترست بدان ک ورنکنی .
- ۵ - و بدھی زنان را کاوین زنانشان کی حلال است ، اگر بدھند زنان شما کاوین از چیزی ازوتی را ، بخوری ان گوارنده وشفاست .
- ۶ - و امدهیشان واکودکان مالها خویش ان ک کرد خدای تعالی شما راقیمی و نفقة کنی ایشانرا زمال و جامه کنی ایشانرا و گویید ایشانرا گفتاری نیکو .
- ۷ - و بیازمای عقول یتیمان را تا انگاه کی چون برستند ببلافت نکاح،

اگر یاوی شما ازیشان نگاه داشتن مال ، وادهید وایشان مال ایشان ، ومه خورید انرا باسراف شتاب انرا کوارسن ببزرگی ، وهر ک بود وصی بی نیاز پیرخیز دست بردن و امال ایشان وهر ک بود محتاج بخور تا بمعرفه، چون وادهی و ایتیمان ایشان مال ایشان گواه ورگیری ورایشان ، وبسندست بخدای تعالی کی گواهست .

۷- مردان را نصیبی است ازانچ بازماند [۵۹] زمادر و پدر و خویشاوندان، ومرزنان را نصیبی بودار انج بازماند زمادر و پدر و خویشاوندان از اندک ان وسیاران نصیبی معلوم است .

۸- و چون حاضر ایند بموضع قسمت خداوند خویشاوندان ویتیمان و درویشان چیزی کدهی ایشانرا ازو و گویند ایشانرا گفتاری نیکو .

۹- و بترسیا ان کسانی ک بازماند ترکت از پس ایشان و فرزندان ک بیمار و می ترسند ورایشان ، و بترسید از خدای و گویید گفتاری بعدل .

۱۰- بدروستی کی کسانی می بخورند مالها یتیمان بظلم از بهر انک می خورند در شکمهاشان اتشی ، وزود اوند ایشانرا بدوزخ .

۱۱- پدید می کند شمارا خدای در فرزندان شما پسر را مثل نصیب دوچندان ک دخترا^۱ ، اگر بود دختر بیشتر ازدو ، ایشانرا دوبrix بودار ترکت ، و اگر بود دختر یکی ، اورا از ان میراث نیمی بود ، و پدر را و مادر را هریکی ازیشان شش یکی بود از انج ترکت بود ، اگر بود او را فرزندی . و اگر نباشد او را فرزندی و میراث یاود پدر و مادر ، مر مادر را سیکی بود . اگر بود او را خواهری مر مادرش را دانگی بود از پس وصیتی و صیت کرده بود بدان یادینی ، پدران شما و پسران شما ندانی شما ک کدام نزدیک تر شما را نافع تر ، فریضه است از خدای تعالی . بدروستی ک خدای تعالی

۱- دخترا : دخترا .

هست دانا و درست کار .

۱۲ - وشما راست یک نیمه از ترکت زنان شما ، اگر بود ایشانرا فرزندی . اگر بود ایشانرا فرزندی ، شما را بود چهاریک از ترکت ایشان از پس وصیتی کی وصیت کرده بود ازرا یا دینی . وایشانرا چهاریک بود از ترکت شما ، اگر نباشد شما را فرزندی . اگر بود شما را فرزندی ایشانرا بود هشتیک از ترکت شما از پس وصیتی کی وصیت کرده بود ازرا یا دینی . [۶۰] و اگر بود مردی متوفایازنی وکلاله ان بود ک مادر و پدر نبود وزن نیز متوفا بود واو را برادری یا خواهری بود هم مادر ، هر یکی را از ایشان دانگی بود . و اگر بود برادران و خواهران بیشتر از این ، ایشان شریک باشند درسیک از پس وصیتی کی کرده بود بدان یا دینی بود بی ضروری کی بر ورثه بود وجور نبود از خدای . و خدای تعالی داناست و بر دبار .

۱۳ - این قسمت و میراث احکام خدای است . و هر کطاعت دارد خدای را ورسول او را ، درارند او را در بهشتها کی می رود از زیران جویهای جاوید باشند اندر آنجا . و انست یافتنی بزرگ .

۱۴ - و هر ک عاصی شود از خدای تعالی ورسول او و از حدهای خدای در گلرد ، درارند او را در اتشی جاودان بود در آنجا . واورا بود عذابی خوار کننده .

۱۵ - و ان زنانی ک بیایند از زنان شما بزنا کردن از زنان شما گواه گیرید و رایشان چهار گواه از شما ، اگر گواهی دهنده وداری ایشانرا اندر خانه اهاتا انگاه کی بیایدشان مرگ یا کند خدای تعالی ایشانرا رهاء .

۱۶ - و هرگاه کی دو بیایند بزنا از شما ، تعییر کنی هر دو را بزیان . اگر توبه کنند و اصلاح ایند بر گردید از ایشان . بدستی کی خدای تعالی

هست توبه پذیر نده و بخشناینده .

۱۷- از بهرانک قبول توبه بر خدای است ان کسها ک کنندگناه بجاه لیت پس توبه کنند پیش از مرگ ، ایشانند ک درگذارد خدای تعالی و رایشان وهست خدای تعالی دانا و درست کار .

۱۸- و نپذیرد خدای توبه ازان کسها ک کنندگناه ، تا ک چون اید بایشان یکی مرگ انگاه گوید ک من توبه کردم ، ان منافقان باشند . و نه نیز ان کسانی ک بمیرند و ایشان کافر باشند . ایشانند ک ساخته ایم ایشان اعذابی در دنک .

۱۹- ای کسانی ک مومنانید نیست حلال شمارا ک میراث گیرید زنان پدر خویش را بکره ، و امدادارید زنان پدر خویش تابیری برخی از آنج کاوین ایشان بود مگر ک ایند بزن اکردن و گواه گواهی دهد ، و عشرت کنی بازنان (۶۱) بنیکوی . اگر کراهیت داری صحبت و ایشان ، بو ک کی شما بکراهیت داری چیزی و کند خدای دران خیری بسیار .

۲۰- و اگر خواهی ک شما بدل کنی زنی را بجایگاه زنی دیگر و بداده باشی کاوین ایشان قنطری و امستانی هیچ از ایشان چیزی . و اگیری حرام و آنج واجب اید و ران بزه بزرگ .

۲۱- و چگونه گیرید کاوین ایشان ورفته بود میان ایشان ب مباشرت و گرفته باشند از شما میثاقی غلیظ ؟

۲۲- و مکنی بزنی زنان پدران شما از زنان مگر انک گذشته از شما ، ک بود بزنی کردن زن پدر زنابود و دشمنی و بدر اهیست .

۲۳- حرام کرد بر شما بزنی کردن مادران تان و دختران شما و حرام کرد خواهران شما و حرام کرد بزنی کردن عماتان و حرام کر دخالات تان و دختران برادرتان و دختران خواهرتان و حرام کرد مادراتان از بهرشیر .

خوارگی شما و خواهران شما از طریق هم شیرگی ، و حرام کرد مادر زنان شما و حرام کرد ورشما ان زن ک صحبت کرده باشی شما بامادران شان یا نشست و خاست کرده باشی ، چون نکرده باشی نشست خاست کرده باشی و صحبت ، نیست بزه ورشما و حلال نیست زنان پسران تان انکسها ک از اصلاح شما باشند ، و حرام است بزنی کردن دو خواهر یکجا مگر انک بمیرد . بدرستی کی خدای هست امر زنده وبخشاینده .

۴- و حرام است بزنی کردن زنانی کی شوهر دارند مگر انک اورده باشی ز کافران باسیری . انج یاد کردیم خدای تعالی و رشما نبشتست و حلال کرد شمارا انج جز اینست شمارا ک بجویید بمال خویش کنیز کان و حلال است زنانی جز ازین بتزویج نه بزنی ، انج بزنی کی ز زنان شما بدان ازیشان بدھیدشان کاوین ایشان چندانک نام برده باشی و نیست بزه بررشما از انج رضا دھید وبخشی ز کاوین از پس انک نام برده باشی ، بدرستی کی خدای تعالی هست [۶۲] دانا و درست کار .

۵- و هر ک نیاورد از شما کاوین ک بزنی کنیز کی مومنه ، واز انج بزنی کند بندھی مومنه از کنیز کان شما مومنه . و خدای تعالی داناتر نیست بایمان شما . برخی از شما از دیگر برخ ، بزنی کنیز کان را باذن خداوندشان و بدھی کاوین ایشان بنیکوی در حال پارسae نهد رحال زنا و مگیری ایشان را بدھست درست وی نکاح چون مسلمان باشند چون بیانند بزن کردن بریشانست از حد زنا نیمه ، ازانج برآزادان است از عذاب رجم ، تزویج بندگان حلال ، انرا است کی بترسد زنا و نیاود کاوین از شما . و اگر صبر کنید ز تزویج بندگان بهتر بود شمارا . و خدای تعالی امر زنده وبخشاینده .

۶- می خواهد خدای تعالی ک پدید کند شمارا و پدید کند شمار ابستنها

ان کسها ک از پیش شما بودند و توبه نه دور شما و خدای تعالی داناست و درست کار .

۲۷- و خدای تعالی خواهد ک درگذارد و رشما . می خواهد ان کسها ک جهودانند کی متابعت کنند شهوت را ک بخطا ارنده شمارا خطاء بزرگ .

۲۸- می خواهد خدای تعالی ک اسان کند و رشما و افریدست فرزندادم راضعیفی .

۲۹- ای ان کسها ک مومنانید مه خورید خواسته شما یک دیگر بباطل مگر ک باشد بیعی میان شما از رضا دادنی از شما و مه کشید یک دیگر را بدرستی کی خدای تعالی هست بشما بخشاينده است .

۳۰- و هر ک کند یعنی مال یک دیگر خورد بحرام و خون دیگر کس بریزد بظلم درگذشته بود ، زود بود فرو اریم اورا بدوزخ وهست این بر خدای تعالی آسان .

۳۱- اگر بپرخیزید از کبایر انج نهی کردستند شمارا ازان ، کفارت کنیم از شما زشتیها شما و فرو اوریم شمارا فرو اوردنی نیکو .

۳۲- و مکنی تمثی انج فضل دادست خدای تعالی بدان برخی از شما ور دیگر برخ ، مردان را نصیبی است ازانج کردارشانست وزنان را است نصیبی از انج [۶۳] کردارشانست . وبخواهی از خدای تعالی از فضل او ، بدرستی کی خدای تعالی هست بهمه چیزی داناست .

۳۳- و هر یکی از شما پدیدار کردیم وارثان را ازانج دست بدارند پدر و مادرشان و خویشاوندان ، وان کسها ک خورdestی سوگند شما بدھی ایشانرا نصیب ایشان ، بدرستی کی خدای هست و رهمه چیزی گواه .

۳۴- مردان را خدای تعالی مسلط کرد ورزنان بدانج فضل داد خدای تعالی برخی را ایشان ور دیگر برخ و بدانج نفقه کنند از خواسته شان . و

زنان پارسان اند مطیعان اند نگه دارند زشهران غیبت بدانچ نگاهدار دخداي
تعالی و ان زنانی ک عصیان ایشان دانی شما زشهران شان پند دهیدشان
و بگردانی زیشان در وقت خفت روی راوبنی ایشانرا تا و اصلاح ایند ، اگر
طاعت دارند شمارا مجوید و رایشان راه بهانه ، بدروستی کی خدای تعالی
هست بزرگ و بزرگوار .

۳۵ - واگردانی شما خلاف میان شوهر وزن ، بفرستی خویشان راتا
میانجی کند از خویش وی و میانجی کند از خویشان زن ک خواهد خدای ک
سازگاری ارد چون صلاح خواهد خدای میان ایشان ک خدای هست دانا
واگاه بحال بندگان .

۳۶ - پرسنید خدای راومه گیری هنباز باخدای چیزی را و باپدر و
مادر نیکوی کنید و نیکوی کنی باخویشاوندان و یتیمان و درویشان و نیکوی کنی
همسایگان نزدیک و همسایه دور و نیکوی کنی بایاران درسفر و راه گذریان را
و نیکوی دارید بندگان خویش را ، بدروستی کی خدای دوست ندارد ان کس
ک بود حیلت کن و درگفتن لاف زند .

۳۷ - ان کسها ک بخیلی کردن زجهودان و بفرمودند مردمان را ببخل
و پنهان بگردن صفت محمدانچ داده بود ایشانرا خدای ازفضل خویش ، و
ساخته ایم مامر کافران را عذابی خوار کننده .

۳۸ - و ان کسها ک نفقه کنند خواسته شان بریاء مردمان و نیارند ایمان
بخدای تعالی و نه بروز رستخیز ، و هر ک بود شیطان او رایاری بد - [۶۴]
قرینی است .

۳۹ - و نبود برایشان چیزی اگر ایمان اورند بخدای و بروز رستخیز ،

ونفقه کنید از آنج روزی کرد ایشانرا خدای و بود خدای بایشان دانا .

۴۰- بدروستی کی خدای نکند ظالم مثقال ذره، واگر بود مومن رانیکو، زیادت کند اترا و بددهد از نزدیک خوبش مزدی بزرگ .

۴۱- چون بود حال شما چون بباید بما از هرامتی پیفامبر شان بگواهی و ببایی تو کی محمدی و راین امت بگواهی .

۴۲- ان روز تمنی کند انها ک کافرشدن و عاصی شدن در رسول ک راست کنند بایشان زمین و تکردنی پنهان ز خدای تعالی هیچ حدیث .

۴۳- ای کسانی ک مومنانید مگر دی پیرامون نماز و شما مست باشی تا انگاه کی دانی ک چه می گویید و نه ک جنب باشی گردمزگت مگر دی مگر کی درو گذر کنی تا انگاه ک سربشوری . واگر باشید بیمار یا ورسفر باشی اگر اید یکی را از شما از طهارت یا بر مجيده باشی زنان را و نیاوی شما ابرا، تیم کنید به خاکی پاکیزه مسح بر ... و رویهایتان و دسههاتان . بدروستی کی خدای بود در گذار نده امر زنده .

۴۴- نه بینی یا محمد ان کسها ک دادندشان نصیبی از توریت اختیار می کنند گم راهی را و می خواهند کی شمارا گم راه کنند .

۴۵- و خدای تعالی داناترست بدشمنان شما، و بستدست بخدای دوستی و بستدست بخدای نصرت کننده .

۴۶- از ان کسانی ک جهودند کس است ک بگرداند سخنان خدای را از موضع خویش ، و می گویند بشنو دیم و عاصی شدیم و می گویند بشنو ، مشنو تو و می گویند راعنا می بگردانند زوانه خویش و طعنه می زنند در دین . واگر ایشان گفتندی بشنو دیم ما و مطیع شدیم و بشنو و نظر کن ، مارا بودی بهتر ایشان را و صواب تر ولکن نفرین کردست خدای بکفر ایشان . نیاورند ایمان مگر اند کی .

- ۴۷- ای کسانی ک دادندشان توریت ایمان اری بمحمد بدانچ [۶۵] فرستادیم موافق انج واشماست ازپیش انک بگردانیم رویهاتان را بگردانیم ورقایا مسح کنیم ایشانرا چنانک مسح کردیم گروهان شبہرا بماهی گرفتن. و بودنی است امر خدای بودنی است .
- ۴۸- بدرستی کی خدای نیامرزد ک شرک ارد بدان و بیامرزد انج دون شرک بود ازرا کی خواهد . و هر ک شرک ارد بخدای ، حقیقت دروغ گفته بود بزرگ . **و لفظ نهایتی** بدرسته **لطف**
- ۴۹- نهیینی یا محمد و این جهودان کی ویزارکنند خویشن رازگناه بل ک خدا و ویزارکنند ازرا کی خواهد و نقصان نکنند ثواب مومنان
- ۵۰- بنگر یا محمد کی چون دروغ می گویند ورخدای دروغ گفتني ، و بسنديست بدان بزرگ روشن .
- ۵۱- نهیینی یا محمد وازان کسها ک دادندشان نصیبی از توریت ایمان اورند بکعب و بیت ، و می گویند مران کسانی ک کافر شدند کی این مکیان راه یافته از انها ک مومنانند راهی .
- ۵۲- ایشاند ان کسها ک نفرین کردشان خدای ، و هر ک نفرین کرد خدای نیاود اونصرت کننده .
- ۵۳- اگر ایشانرا بُدی نصیبی از ملک چون ندهنندی کس را چند پونست خرماء .
- ۵۴- بل ک می حسد کنند جهودان و رانچ دادندشان خدای از فضل خویش ، حقیقت دادیم ماداود و سالمی و ابرهیم را کتاب و حکمت و بدادیم ایشانرا ملکی بزرگ .

- ۵۵- ازیشان کس است کی ایمان ارد بدان و ازیشان کن است کی بگرداند ازو ، بستندست بعقوبت‌شان دوزخ .
- ۵۶- بدرستی کان کسانی ک کافر شدند بایتها مازود بود ک در این شان باش هرگاه ک بسوزد پوست ایشان بدل کنیم ما ایشان را پوستی دیگر تا می‌چشند عذاب را ، بدرستی کی خدای هست عزیز کننده و درست کار .
- ۵۷- وانها ک مومنانند و کنند نیکیها زود در ارندشان بهشتی ک می‌رود ازیز ان جویها جاوید باشند هر چیزی و زیانی پاکیزه از حیض و در ارندشان بیلله لام الله مدحه لیفمه لسم بسایه از سایه .
- ۵۸- بدرستی ک خدای می فرماید شمارا کی واده ای امانتها و اخداوند . ان و چون حکم کنید شمامیان مردمان حکمی بعدل ، بدرستی ک خدای نیک پندی می‌دهد شمارا . بدرستی کی خدای هست اشنواو بینا .
- ۵۹- ای کسانی ک مومنانید فرمان بریل خدای را فرمان بریدرسول را و خداوندان فرمان از شما ، اگر منازعت افتند شمارا در چیزی عرضه کنیدوا کتاب خدا و سنت رسول اگر شما هستید گرویدگان بخدای تعالی و بروز رستخیز ، ان بهتر [۶۶] و نیکوتر عاقبتیش . انی و مطالعات فرهنگی
- ۶۰- نهیتی ان کسها ک می‌گویند ایشان ایمان او ردیم بدانچ فرستادند بتو یا محمد و بدانچ فرستادند از پیش تو ؟ می‌خواهند کی حکم کردن شان بپیش بت برند . و حقیقت می فرمایند ک کافر شوی بدان و می‌خواهد دیو ک گم راه کند ایشان را گم راهی دور .
- ۶۱- و چون گویند ایشان را باید بدانچ فرستادست خدای تعالی و بنزد رسول او بینی یا محمد منافقان را ورگردیدند از تو یا محمد گردیدنی .
- ۶۲- حالشان چگونه بود چون رسد ایشان را مصیبتی بدانچ کرده‌اند

ایشان پس بیایند بتو یا محمد و سوگند خورند بخدای ک تخواهیم ما مگر نیکوی و صواب .

۶۳- ایشانند ان کسانی ک دانند کی خدای داند انج دردها ایشانست ورگرد ازیشان و پند ده ایشانرا و بگو یا محمد ایشانرا اندر تنهاشان گفتاری درست .

۶۴- ونه فرستادیم ماهیچ رسولی مگر تاطاعت او دارند با مر خدای تعالی . واگر ایشان چون ظلم کنند و رتهای خویش ، ایند بتو یا محمد امرزش خواهند زخدای تعالی و امرزش خواهند ایشان از رسول یا وند خدای را در گذارنده وبخشاینده .

۶۵- نه بخدای تو یا محمد کی نیاورند ایمان تالنگاه حاکم دارند ترا در انج خلاف کنند میان خویش پس نیاونداندر دلهای خویش شکی ازانج توحکم کنی و گردن نهند ترا گردن نهادنی .

۶۶- واگر ما احتج کنیم و رایشان ک بکشی تنها خویش را یابیرون شوی از سراهاء خویش نه کنند انرا مگر اند کی ازیشان . واگر ایشان بکنند انج فرمودستند ایشانرا بدآن بود بهتر ایشانرا وبحقیقت بیشتر بود .

۶۷- و چون بدھیم ایشانرا از نزدیک خویش مزدی بزرگ .

۶۸- و نماییم راهشان راهی راست .

۶۹- و هر ک فرمان برد خدای را ورسول را ، ایشانند کی و ان کسها باشند [۶۷] نعمت نهاد خدای و رایشان از پیغامبران و صدیقان و شهیدان و صالحان و نیکو بود ایشان ک موافقت کنند .

۷۰- ان فضیلی است از خدای تعالی و بستندست بخدای دانا .

۷۱- ای کسانی ک مومنانید گیرید حذر خویش تان بیرون شوید بپراکنده

بجمله .

- ۷۲- بدلرستی کی از شما کس سست کی وایستد از جهاد اگر رسد شما را مصیبیتی ، گوید حقیقت نعمت نهاد خدای ورمن چون نبودمی وایshan حاضرء ۔
- ۷۳- واگر رسد شما فضلی از خدای تعالی گویند کی نه باشد میان شما و میان او دوستی کاشکی بودمی وایshan تاغنیمت یافتمی غنیمتی بزرگ ۔
- ۷۴- حرب کنند اندرسبیل خدای ان کسانی ک بخریدند زندگانی این جهان بدان جهان ، و هر ک حرب کن درسبیل خدای اگر بکشنند اگر او بکشد ، زود بود ک بدنه مزدی بزرگ ۔
- ۷۵- چه رسیدست شمارا ک حرب نکنی درسبیل خدای تعالی ؟ و درویشان ضعیفان از مردان وزنان و کودکان ان کسانی ک گویند بار خدای ما بیرون بر ما را از این دیه یعنی مکه ظالمند اهل این مکه ، و بدہ ما را از نزدیک تویاری دهی ، و بدہ ما را از نزدیک تو یاری دهی ۔
- ۷۶- ان کسانی ک مومناند حرب کنند اندرسبیل خدای تعالی و ان کسانی کی کافرشدند حرب کنند درسبیل بتان را . حرب کنید و یاران شیطان ، بدلرستی کی کیدشیطان بود ضعیف ۔
- ۷۷- نهیینی یامحمد واژ ان کسانی ک گویند ایشانرا کی نگاه داری دست تان ز حرب و بیاء داری نماز را و بدهید ز کوئه را؟ چون نوشتند و رایشان حرب کردن واکافران چون گروهی از شان بترسیدند ز کافران چنانک بترسیدند ز خدای تعالی بل ک نسخت تر ترسیدند ، [۶۸] و گفتند بار خدای ما چرا نبشنند و ما قتال چرا عفو بکردی ما را ز حرب تابوقت مرگ؟ بگو یا محمد کی متاع این جهان اندک است ، و اختر بهتر از را ک بپر خیزد و نیارند نقصان ثواب ایشان ۔
- ۷۸- هرجا کی باشید در بیاود شمارا مرگ واگر چه باشید اندر کوشکهاء

افراشته و اگر جهودان را رسد فرآخی و باران ، گویند این از نزدیک خدای است و اگر رسد ایشان را تنگی و تقطیر گویند این از نزدیک تو است شومی ، بگو یا محمد ک همه از نزدیک خدای است . چه رسیدست جهودان را ک نمی دانند و در نیاوند سخن خدای تعالی ؟

۷۹- انج رسد ترا یا محمد از فرآخ ساله ، از خدای است و انج رسد ترا یا محمد از تنگ ساله ، از قبل گناه تو است و فرستادیم ماترا یا محمد بمردمان رسولی و بسندست تراب خدای تعالی کی گواه تو است .

۸۰- هر ک طاعت دارد رسول را ، حقیقت طاعت دارد خدای را . و هر ک ورگرد و ترا طاعت ندارد مانفرستادیم ترا یا محمد و رایشان بنگاه بانی .

۸۱- و می گویند فرمان تو طاعت است . چون بیرون شند از نزدیک تو بگردانند گروهی ازیشان وی انک تو گفته باشی و خدای نگاه می دارد سخن تو ورگرد ازیشان و توکل ور خدای کن . و بسندست بخدای نگاه بانی .

۸۲- می نکنند تفکر در قران . و اگر نبودی قران از نزدیک خدای تعالی یافتندی اندر اختلاف بسیار .

۸۳- و چون بباید رایشان کاری از کشتن یا از ترس ، اشکارا کنند ان را و اگر فروگذاشتندی تاریخی بگویدی و با خدارند ان فرمان ازیشان بدانندی ان کسها ک از استنباط ان بهتر ازیشان و اگر نه فضل خدای تعالی بودی و رشما و رحمت او متابعت تان کردنی دیورا مگراند کی .

۸۴- جهاد کن در سبیل خدای تعالی کی نفرمودستند فریضه مگر ترا و بیفژول در جهاد مومنان را ، بوک خدای تعالی کفایت کند [۶۹] شدت ان کسانی ک کافر شدند و خدای تعالی سخت عقوبیست و سخت عذاب .

۸۵- هر ک شفاعت کند شفاعت کردنی نیکو ، باشد اورا نصیبی نیکو از

- ان . و هر کشافت کند شفاعت کردنی بد ، باشد اورا عقوبت ازان و هست خدای و رهمه چیزی نگاهبان .
- ۸۶- و چون سلام کنند شمارا سلام کردنی جوابدهی بنیکوترا ازان یا هم چنان ، بدرستی کی خدای بود و رهمه چیزی نگاهبان .
- ۸۷- خدای است که نیست خدای مگراو ، گردنان ارد شمارا درروز قیامت نیست شکی درو . و کراست راستر خدای حدیثی ؟
- ۸۸- چه رسیدست شمارا درمنافقان ک دوگروهشی و خدای تعالی رد کردست ایشانرا بدانچ کردهاند ، می خواهی که راهنماء انکس کی گم راه کرد خدای ؟ و هر ک گم راه کرد خدای ، نیاودارهای .
- ۸۹- می خواهند کافران ک کافرشوی شما چنانک کافرشدندا تا باشید برابر و امکیرید از ایشان دوستی تالنگاه کی هجرت کنند اندرسیل خدای تعالی . اگر ورگردنند بگیری ایشانو؛ و بکشی ایشانرا هرجا ک یاوی ایشانرا . ومه گیریدازیشان بدوستی ونه بیاری .
- ۹۰- مگرکسانی ک بپیوندند باگروهی میان شماومیان ایشان میشافی یا ایند بشما تنگ دل شده ایشان اگر حرب کنند واشما یاخرب کنند و اقوم ایشان ، و اگر خواستی خدای تعالی مسلط کردی ایشانرا ورشما حرب کردندا واشما ، اگر جداشدند زشما ونه کردن حرب واشماو بیوکندند با شما صلح ، نه کردست خدای شمارا ورایشان راهی .
- ۹۱- زودیاوی دیگران را می خواهند ک این باشند درمیان شماوایمن باشند در قوم خویش . هرگاه ک واخواندشان واشرک ، درشوند در شرک اگر نشنند جدا ازشما و صلح نکردندا واشما صلح کردن و فرو نداشتند حرب کردن ، شما بگیریشان [۷۰] و بکشی ایشانرا هرجا ک یاوی ایشانرا . وشما را کردست شمارا ورایشان حجتی روشن .

۹۲- ونه بود مر مومن را ک بکشد مومنی را مگر کی بخطا کشد . وهر ک بکشد مومنی را بخطا بنده ازاد کند مومن و دیتی تمام بسپارد با ولیای کشته مگر ک عفو کنند . واگر بود از گروهی کی دشمن باشند شمارا یعنی در حرب او مومن بود ، ازاد کند بنده مومن و دیتی نیست . واگر بود از گروهی میان شما و میان ایشان عهدی بود ، دیتی تمام واجب بزید با خداوند ان کشته و ازاد کند بنده مومن . هر ک بنده نیاود ، روزه دارد دوماه پیوسته توبه است از خدای تعالی و هست خدای دانا و درست کار .

۹۳- وهر ک بکشد مومنی را بعدم جزا او دوزخ است جاوید بود در انجا و خشم خدای تعالی ورا ببود لعنت . و ساخته اند او را عذابی بزرگ .

۹۴- ای کسانی کی مومنانید چون بروید در سفر اندرسپل خدای ، فروایستی و مه گویید و انک کند شمارا سلام کی نهاء مومن می بجوى متاع زندگانی این جهان بزدیک خدای است غنیمتها بسیاری ، هم چنین کافر بودی شما ز پیش منت نهاد خدای ورشما فروایستی ، بدرستی کی خدای هست بدانچ کنید آگاه .

۹۵- راست نباشند نشستگان از مومنان بی انک ضرری بود وجهاد کنندگان در سپل خدای تعالی بخواسته خویش و بتنهاء فضل داد خدای تعالی جهاد کنندگان را بخواسته شان و بتنهاء خویش و رنشستگان در جتها و همراه و عده کردست خدای بنيکوه و فضل داد خدای تعالی مجاهدان را و رنشستگان مزدی بزرگ .

۹۶- در جتها بسیار از خدای تعالی و امر زشی و رحمتی مجاهدان را . و هست خدای تعالی امر زنده و بخشاینده .

۹۷- بدرستی کی کسانی ک جانشان و رگیر ند فریشتگان و ظلم کرد بباشند

[۷۱] تنهای خویش گفتند ایشان را درجهت بودی شما؟ گفتند منافقان: ک بودیم ضعیفان اندر مکه . گفتند فریشتگان کنه باشد زمین خدای تعالی فراخی هجرت نکردی بمدینه ، ایشانند ک ماوای ایشان دوزخ است و بد جایگاهی است دوزخ .

-۹۸- مگر ضعیفان مسلمانان از مردان وزنان و کودکان نتوانند حیلتش و نیاوند بمدینه راهی .

-۹۹- ایشانند ک بو ک خدای تعالی درگذارد از ایشان، وهست خدای تعالی درگذارنده و امرزنده .

-۱۰۰- و هر ک هجرت کند در سبیل خدای تعالی راه یا ود در زمین چنانک طلب کند بسیاری و فراخی و هر ک بیرون اید از خانه خویش به هجرت بخدای تعالی و رسول او پس دریاود اور امر گک ، حقیقت افتاد مزدا و ور خدای تعالی وهست خدای تعالی امرزنده وبخشاینده .

-۱۰۱- و چون بروید سفر شما اندرز مین نیست و رشمابزه ک کم کنید از نماز اگر ترسی شما ک بشنند شمارا ان کسانی ک کافر شدند بدرستی کی کافران هستند شمارا دشمنی روشن :

-۱۰۲- و چون باشی در میان منافقان امامی کنی ایشان را در نماز و رخیزی گروهی از ایشان و اتو و رگیرند سلاح خویش ، چون نماز کنید گردند ایشان و امصار و بیانند بتو طایفته دیگر کی نکرده باشند نماز ، نماز کنند و اتو و رگیرند حذر خویش و سلاح خویش تان ، تمنی کردن کسانی ک کافر شدند کی اگر غافل شوی از سلاح شما و کالاء شما و حمله ارند و رشما و حمله ارند و رشما یک حمله، و نیست بزه و رشما اگر بودشما را رنج از بارانی یا باشید شما بیمار اگر بنهید سلاح تان و گیرید حذر شما . بدرستی کی خدای تعالی بخارده است مر کافران را [۷۲] عذابی خوار کنده .

- ۱۰۳ - چون پگزاری شما نماز را یاد کنید خدای را ورپا و نشسته ور پهلو شما . چون واخانهاتان شوی پیای دارید نماز را ، بدرسی کی نماز هست ورمونان ، واجب است وقت ان .
- ۱۰۴ - و مکنی سستی در طلب گروه اگر باشد شمارا جراحت رسیده کایشان را جراحت رسیدست چنانک شما را رسید و ایندادی ثواب از خدای انج ندارند او مید و هست خدای دانا و درست کار .
- ۱۰۵ - کما فرستادیم بتو یا محمد قران را براستی تا حکم کنی میان مردم بدانچ اموختست خدای واتو و مباش مرخاینان را خصمی .
- ۱۰۶ - و امرزش خواه از خدای ، بدرسی کی خدای هست امرزنده و بخشاینده .
- ۱۰۷ - و مکن خصوصت از آن کسانی ک خیانت کردند تنها خویش ، بدرسی کی خدای دوست ندارد ازرا کی بود خاین و بزمند .
- ۱۰۸ - شرم می دارند از مردمان و نه می دارند شرم از خدای تعالی و او و ایشانست چون می اندیشنده کی نه پسند خدای از قول ایشان و هست خدای بدانچ کنند اگاه .
- ۱۰۹ - شما کی قوم طعمه با قسمی خصوصت کنی از ایشان اندر زندگانی این جهان ، هر ک خصوصت کند و اخدای تعالی ازیشان روز قیامت و کی باشد و رایشان پایندانی ؟
- ۱۱۰ - و هر ک کند بدی یا ظلم کند تن خویش پس امرزش خواهد ز خدای یا ود خدای را امرزنده و بخشاینده .
- ۱۱۱ - و هر ک کند بزه از بهر انک کند انرا ورتن خویش و بود خدای تعالی دانا و درست کار .
- ۱۱۲ - و هر ک کند خطأ و یابزه ، بعمد پس گناه ورکسی نهد او بری بود ،

حقیقت و رگرفته بود بهتانی و بزه روشن .

- ۱۱۳- واگرنه فضل خدای بود ورتیا محمد ورحمت او، قصد کردند گروهی ازیشان کم راه کنند ترا و نکردن کم راه مگر تنها خویش را ودر نیاورند نقصان ترا از چیزی . و فرستاد خدای ورتیا محمد قران و حکمت و بیاموخت ترا انج نبودی داننده وهست فضل خدای ورتیا محمد بزرگ .
- ۱۱۴- نیست خیراندر بسیاری [۷۲] از رازکردن منافقان مگر انک فرمایند بصدق قتی یابنیکوی و امدادنی یاصلاح اوکنند میان مردمان . و هر ک کند این سه چیز وبدان جوید رضاء خدای تعالی ، زود بود ک دهیم او را ثوابی بزرگ .
- ۱۱۵- و هر ک مخالفت کند رسول را از پس انک پدید امده بود او را مسلمانی و متابعت کند جزراه مومنان را ، اوراما اخیار او گذاریم و فرو اریم بدوزخ وبداست گردیدن وادوزخ .
- ۱۱۶- بدرستی کی خدای تعالی نیامرزد کی شرک ارند بخدای تعالی و بیامرزد انج دون شرک است از را کی خواهد و هر ک هنباز گیرد بخدای تعالی ، حقیقت کم شد کم شدنی دور .
- ۱۱۷- می نپرستند اهل مکه از دون خدای تعالی مگر دیوی را ، واگر پرستیدن ایشانست مگر دیوی ستبیه .
- ۱۱۸- بلعنت کردست خدای تعالی و گفت ابلیس یارب من واگیرم از بندگان تو نصیبی گروهی معلوم .
- ۱۱۹- واژراهشان ببرم و امیدشان اوکنم بتاخیر و بفرمایم ایشان را تایگر دانند یعنی برند گوشاه چهار پیان چون دروش کردن و بفرمایم ایشان را تا بگردانند دین خدای تعالی . و هر ک گیرد دیورا بخدای از دون خدای ، حقیقت زیان کردن زیان کردنی روشن .

- ۱۲۰- وعده کند دیو ایشانرا و امیدا و کند ، و نیست وعده ایشان شیطان رامگر فریفتني .
- ۱۲۱- ایشانند کي ماواه ایشان دوزخ است و نیاوند ازانجا پناهی .
- ۱۲۲- وان کسها ک مومنانند و کند نیکيها زود در ارنداشان در بستانها ک می رود از زیر آن جویها جاوید باشند در ازانجا همیشه . وعده خدای تعالی حق است و کدام راستترست از قول خدای تعالی قولی ؟
- ۱۲۳- نیست بارزوء شما و نه بارزوء اهل کتاب انکس کي کند بدی جزا دهند او را و نیاود او را از دون خدای ، خدای و نه نصرت کننده .
- ۱۲۴- و هر ک کند از نیکيها از مرد وزن واو مومن بود ، ایشانرا در ارندا ر بهشت و نقصان نیارند چند سوراخ خرما .
- ۱۲۵- و کدام نیکوتر دینی از دین انک خالص بود[۷۴] خالص خدای را و او نیکو کار بود و متابعت کند دین ابرهیم مسامانی ؟ و گرفت خدای تعالی ابرهیم رادوستی .
- ۱۲۶- و خدای راست انج اندر هفت اسمان و انج اندر زمین است و هست خدای بهمه چیزی آگاه .
- ۱۲۷- و می پرسند یا محمد ترا در زنان یتیمان ، بگو یا محمد : خدای تعالی پدید کرد شمارا در انج خوانند و رشما اندر کتاب در یتیمان زنان ان یتیمانی ک و آندادی ایشانرا انج واجب ایشانرا زمیراث و دست بداشتی بزنی کردن ایشان و بزنی کردن ضعیفان از کودکان و اگر ورخیزی در کار یتیمان بعدل و انج بکنی از خیری ، بدرستی کي خدای بود بدان دانا .
- ۱۲۸- و اگر زنی بترسد از شوهر خویش نشووز گیر دیا و اگر دزان روی ، نیست بزه و رایشان ک صلح کنید میان ایشان صلح کردنی و صلح بهتر بود . و خلقت

تنها وربخیلی است ، واگر راست کنی میان خویش و پرخیزی ، بدرستی کی خدای تعالی هست بدانچ کنید اگاه .

۱۲۹- ونه توانی شما ک عدل کنی میان زنان واگر چه جهد کنی مکنی میل همه بیکزن و مگذاری دیگران را کی وا او صحبت نکنی واگر صلاح کنی و پرخیزی ، بدرستی کی خدای هست امر زنده وبخشاینده .

۱۳۰- واگر بیراکنند بی نیاز کند خدای همه از فضل خویش و هست خدای توانگ و درست کار .

۱۳۱- و خدای راست انج در اسمانهاست و انج اندر زمین است و حقا کی فرمودست انهارا ک دادندشان توریت از پیش شما و شمارا نیز ک بترسید از خدای تعالی . واگر کافرشوی ، بدرستی کی خدای راست انج اندر هفت اسمان است و انج اندر زمین است . و هست خدای تعالی بی نیاز وستوده .

۱۳۲- و خدای راست انج اندر اسمانهاست و انج اندر زمین است و بسندست بخدای پایندانی .

۱۳۳- اگر خواهد خدای هلاک کند شمارا ای مردمان و بیافریند قومی دیگر را و هست خدای وران توانا .

۱۳۴- هر ک بود خواهند ثواب این جهان بنزدیک خدای است ثواب این جهان و ثواب اخرت ، و هست خدای تعالی شنوای و بینا .

۱۳۵- ای [۷۵] کسانی ک مومنانید باشید راست گوی بعدل در گواهی خدای را واگر چه ورتنهاء خویش تان بود یاور مادر و پدر و رخویشاوندان ، اگر باشد بی نیاز یادرویش خدای را اولی تر کی امر خدای نگاهداری مه کنی کار بهوای خویش ک میل کنی . واگر بگردی از گواهی یا العراض کنی ، بدرستی کی خدای تعالی بود بدانچ کنید اگاه .

۱۳۶- ای کسانی ک مومنانید ایمان اری بخدای تعالی و رسول او و بقران

ایمان اری انک فرستادند ورسول(۱) خویش وان کتابهاء انک فرستادند از پیش محمد . وهر ک کافرشود بخدای و فریشتگان و کتابها ویفامبران وبروز بازپسین ، حقیقت گم شود گم شدنی دور .

۱۳۷- بدرستی کی ان کسانی ک ایمان ارند پس کافر شود پس ایمان ارد پس کافرشود پس بایستادند ورکفر تامرگ ، نباشد خدای امرزنده ایشان ونماید خدای ایشان راهی .

۱۳۸- خبرده منافقان را ایشان راست عذابی دردناک .

۱۳۹- ان کسانی ک گرفتند کافران را بدوسست ازدون مومنان، می طلب کنند زندیک ایشان عزت ؟ بدرستی ک عزت خدای را بجمله .

۱۴۰- وحقیقت فرموده بودیم ورشما اندر کتاب ک چون بشنوی شما ایاتها خدای تعالی کافرشند بدان واستهزا کنند بدان مه نشینی وایشان تا انگاه درشنید اندر حدیثی دیگر ک شما چون ایشان باشی بدوسستی کی خدای گردکند دردوخ منافقان وکافران اندر دوزخ باشند بجمله .

۱۴۱- ان کسانی ک انتظار کنند بشما ، اگر بود شمارا فتحی از خدای تعالی گویند نه باشیم ما واشما واگر بود مرکافران را دولتی بود گویند ایشان را نه سیر مومنان ورشما اشکارا کردیم ازمومنان ؟ خدای تعالی حکم کند میان شما روز قیامت ونکردست خدای تعالی مرکافران را ور مومنان راهی .

۱۴۲- بدرستی کی منافقان را می بفریوند خدای واو فریتهاند ایشان را [۷۶] وچون ورخیزی بنماز ورخیزی کاہل بریا مردمان کنند ونکنند یاد

- خدای تعالی مگر آندکی .
- ۱۴۳- می گردند میان کفر و ایمان نه و امومنانند بست و نه و اکافرانند بظاهر و هر ک گم راه کند خدای ، نیاود اوراهی .
- ۱۴۴- ای کسانی کامونانید نه گیرید کافران را بدوسست از دون مومنان می خواهی ک کند خدای تعالی ورشما محبتی روشن ؟
- ۱۴۵- بدرستی ک منافقان اندر درک زیرین از ایشان ، و نیاوند ایشان را نصرت کننده .
- ۱۴۶- مگر ان کسانی ک واصلح ارند(۱) و دست در کتاب خدای تعالی و خالص کنند دین خدای را، ایشان و امومنانند وزود بدهد دادنی خدای تعالی مومنان را توابی بزرگ .
- ۱۴۷- نه کند خدای تعالی بعد از شما ، اگر شکر کنید و ایمان اری و هست خدای شکر پذیر نده و دانا .
- ۱۴۸- دوست ندارد خدای تعالی او از ورداشتن بدی از گفتار مگر انکس ظلم کرده بود و هست خدای تعالی اشنو و دانا .
- ۱۴۹- اگر بدیدار کنی خیری خصم تان را یا پنهان کنی یا درگذاری از بدی ، بدرستی کی خدای هست درگذار نده و تو انا .
- ۱۵۰- بدرستی کی ان کسانی کافرشوند بخدای و پیغمبران و می خواستند کی فرق کنند میان خدای و پیغمبران او و می گویند ایمان اریم بیرخی و کافر شویم بیرخی ، و می خواستند ک گیرند میان ایمان و کفر راهی .
- ۱۵۱- ایشانند ک ایشان کافرانند حقا و بخارده ایم مامر کافران را عذابی خوار کننده .
- ۱۵۲- و کسانی ک مومنانند بخدای ورسوان او و نه شدند کافر میان

یکی ازیشان ، ایشانند ک زود بدھیم ایشانرا مزدایشان و هست خدای امر زنده وبخشنده .

۱۵۳- می پرسند یا محمد ترا اهل توریت ک بفرستند و رایشان کتابی از اسمان ، حقیقت پرسیدند موسی را بزرگترین ازان گفتند بنما مارا خدای رباعیان بگرفت ایشانرا [۷۷] صاعقه بظلم شان پس گرفتند بخدای گو ساله را از پس انک امد بدیشان حجتها در گذاشتیم ما ازان و بدایم موسی را حجتی روشن .

۱۵۴- ورداشتیم مازبالای ایشان کوه را بیشاق ایشان و گفتیم ما ایشانرا در شوی درین دراریحا سجده کنان و گفتیم ما ایشانرا ک ز حد در مکلری اندر شب و گرفتیم مازیشان میشاقی سبیر .

۱۵۵- و بنه(۱) قض کردانشان میشاق ایشان و بکفرایشان بايتها خدای و بکشن شان پیغمبران را بناحق ، و بگفتار ایشان کدلها ما در نیاود ، بل ک مهر نهاد خدای و ردله ایشان بکفرایشان ، نیاورند این مگراند کی .

۱۵۶- و بکفرایشان و بگفتار ایشان و مردم به تانی بزرگ .

۱۵۷- و بگفتار ایشان ک مابکشتیم عیسی ، عیسی پسر مریم رسول خدای و بنه کشتند عیسی را ورنیاویختند اورا ولکن صورت او و رایشان او کندند ، و بدستی ک ان کسها ک اختلاف کردند در کشتن عیسی ، اندرشکی بودند ازو . نبود ایشانرا بدان هیچ عامی مگر کی متابعت کند ظن را ، و بنکشتند اورا بیقین دانستند .

۱۵۸- بل ک باسمان برد خدای اورا ، و هست خدای کینه کش و درست کار .

- ۱۵۹- و نیست از اهل کتاب زجهودان مگر ایمان ارند بدان در وقت
باس و روز قیامت باشد و رایشان گواه .
- ۱۶۰- و بظلمی از انها ک جهودانند حرام کردیم و رایشان ، پس پاکیزه
و حلال بدایشانرا و بازداشت ایشان از راه خدای بسیاری را .
- ۱۶۱- و بگرفتن ایشان ربوا ، و حقیقت نهی کردن دشان ازان . و خوردن شان
مالهاء مردمان برسوت . و بجاردۀ ایم مامر کافران را ایشان عذابی در دنک .
- ۱۶۲- لکن راسخان‌اند اندر علم ازیشان و مومنان ک ایمان ارند بدانچ
فرستادند بتولیا محمد و بدانچ فرستادند از پیش تو و پایی داشتن نمازها
و بدادن زکوه و ایمان ارند بخدای تعالی [۷۸] و بروز رستخیز ، ایشانرا زود
بدهیم شان مزدی بزرگ .
- ۱۶۳- ک ما وحی کردیم بتولیا محمد چنانک وحی کردیم بنوح و پیغامبران
ک از پس او بودند ، و وحی کردیم با بر هیم و اسماعیل و اسحق و یعقوب و
فرزندان یعقوب و عیسی و ایوب و یونس و هرون و سالیمن ، و بدادیم داد
را کتاب زبور .
- ۱۶۴- و پیغامبرانی را ک قصص گفتهیم ما ایشانرا ورتولیا محمد از پیش
و پیغامبرانی ک نکردیم قصه ایشان ورتولی ، و سخن گفت خدای تعالی و اموسی
سخن گفتندی .
- ۱۶۵- رسولانی بشارت دهنده‌گان ویم کنندگان تائب شد کافران را اور
خدای تعالی حجتی پس فرستادن رسولان ، وهست خدای کینه کش و
درست کار .
- ۱۶۶- لکن خدای گواهی می‌دهد بدانچ فرستاد بتولیا محمد بفرستاد
انرا با مرخویش ، و فریشتگان گواهی دهنده ، و بسندست بخدای تعالی گواهی .
- ۱۶۷- بدستی کی کسانی ک کافرشدن و بگردانیدند مردمان را از راه خدای

- تعالی ، حقیقت گم شد گم شدنی دور .
- ۱۶۸- بدرستی کی کسانی کافرشدند و ظلم کردند نباشد خدای تعالی امر زنده ایشان و نه نماید ایشان را راهی .
- ۱۶۹- مگر اه دوزخ جاوید باشند اندر انجا همیشگی ، و بودان ور خدای تعالی اسان .
- ۱۷۰- ای مردمان ! حقیقت امد بشمارسول براستی از خداوند شما ، ایمان اری بهتر بود شمارا ، و اگر کافرشوی بدرستی کی خدای راست انج اندر اسمانها است و زمین ، و بود خدای دانا و درست کار .
- ۱۷۱- ای اهل توریت ! مکنی زیادت اندر دین تان و مه گویید ور خدای تعالی مگر حق ، از بهرانک مسیح یعنی عیسی پسر مريم رسول خدای است و سخن کو بفرستاد ، بیو کند و امریم و عیسی بیدازو بامر خدای . ایمان ارید بخدای پیغمبران او و مه گویید کی خدای سه‌اند ، وایستی ازان ک بهتر بود شمارا ، از بهر انک خدای تعالی خدای است یگانه ، پاک است او ازان ک باشد او را فرزندی ، او راست انج اندر اسمانها است و انج اندر [۷۹] زمینست ، وبستدست بخدای پایندانی .
- ۱۷۲- ندارد ننگ عیسی ک باشد بنده خدای و نه فریشتگان مقرب ننگ دارند . و هر ک ننگ دارد از پرستیden خدای تعالی و تکبر کند ، حشر کند ایشان را بدوزخ بجمله .
- ۱۷۳- اما ان کسها ک ایمان ارند و کنند نیکیها ، بدنه ایشان را مزدشان وزیادت کندشان از فضل خویش . و اما ان کسها ک ننگ دارند و سرو از نند عذاب کند ایشان را عذابی در دنک ، و نیاوند ایشان از دون خدای دوستی و نه یاری دهی .
- ۱۷۴- ای مردمان امد بشمارسولی از خدای شما و بفرستادیم بشما

نوری روشن .

۱۷۵- اما ان کسانی کی ایمان ارند بخدای و اعتصام کنند بدین اوزود در ارندشان اندر بهشت از و و فضای بود و راه نماید ایشانرا بخود راهی راست .

۱۷۶- می پرسند یا محمد ترا بگو کی خدای پدید کرد شمارا اندر کلاله، اگر مردی بمیرد نبود اورا فرزندی واورا خواهری بود ، ان خواهر رانیمی رسد ازانچ ترکت بود ، و برادر میراث یاود زخواهر ، اگر نباشد خواهر را فرزندی . اگر باشند خواهر دو و برادر بمیرد ، ایشانرا دو برخ بود ازانچ ترکت بود . و اگر باشند برادران مردرا و خواهران، برادری را باشد دو چندان بود کی نصیب خواهری . پدید کرد خدای شمارا ک خطانکنی در قسمت ، و خدای بهمه چیزی داناست .

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتوال جامع علوم انسانی

سوره‌المایده مایه و عشرون و ثلث^۱ ایت

بنام خدای تعالی روزی ده وبخشنده

۱- ای کسانی ک مومنانید و فاکنید عهد‌هارا ، حلال کردن شما را بهیمگان ازشتر و گاف و گوسفند منگر انج خواندند ورشما بجز جایگاه شکار وشمara حرام کرد ، بدرستی کی خدای حکم کند انج خواهد .

۲- ای آنها ک مومنانید مداری بحلال ترک مناسک حج خدای را ونه غارت کردن درماه حرام و بحلال مداری انج بهدیه فرستاده باشند بخانه مکه ونه ان شتر کی بمنابر ند بکشتن [۸۰] ومدارید حلال غارت کردن ان کسانی ک بکعبه ایند می جویند فضلی از خداوندان و خشنودی ، و چون از احرام بیای کنید صیدرا ، ورمداریا شمارا دشمنی گروهی ک ورگردانید شما از مزگت حرام کی ویدادی کنی ویاری کنید یک دیگرا (۲) و رطاعت کردن و پرهیز کردن ، و مکنی باری یک دیگر او ریزه کردن و ظلم کردن و بترسید از خدای بدرستی کی خدای تعالی سخت عقوبتست .

۳- حرام کردن ورشما مردار و خون و گوشت خوک و انج بکشند نه بنام خدای تعالی و انج بخناق بمیرد حرام کرد و انج بچوب بمیرد و انج از کسوه بزیر گردانند تا بمیرد و انج در سرو زدن کشته اید و انج بخورد ببود پاره سیاع

۱- در نسخه نفیس کلام الله مجید که به فرمان مبارک شاهنشاه آریامهر زیور طبع گرفته است : مائة و عشرون .

۲- یک دیگرا : یک دیگر را

مگر آنچ دریاوی شما و روح درومانده بود و آنچ بکشند و رنام بت، و آنچ بازبختند بقداح، قداح سهام ایشان بود در جاهلیت، خوردن این چیزها حرام است. امروز نو میدشدندان کسانی کی کافرشدن از دین شما و متربسی زیشان و از من ترسید. امروز تمام بکردم من شمارا شریعت شما، تمام بکردم و رشما نعمت خویش و پستدیدم شمارا مساممانی دینی. هر کس کی بجهد رسد در گرسنگی و نبود متعهد ببزه، بدرستی کی خدای تعالی امرزنده وبخشتاینده.

۴- می پرسند ترا ایا محمد کی چیست کی حلال کردند ایشانرا؟ بگو یا محمد حلال کردند شمارا پاکیزه کشتار و آنچ بیاموزی شما ایشانرا صید از کواسپ سرغان و بازو شاهین و صید سگانی کی دراموخته باشند ایشانرا آنچ دراموخت شمارا خدای، بخوری از آنچ فرو داشت باشند سگان و رشما، و یاد کنید نام خدای تعالی و رگداشتن سگ و بت رسید از خدای، ک خدای زود شمارست.

۵- امروز حلال کردم شمارا کشتار و طعام دست کش ان کسانی کدادندشان توریت یعنی جهودان، حلال است شمارا و دست کش شما حلال است ایشانرا، و حلال است شمارا بزندی کردن از ازادان مومنه و بزندی کردن از ادان از ان کسانی کسی دادندشان توریت یعنی ترسیابان از پیش شما چون داده باشید ایشانرا کاوین ایشان بتزویج باشی بی زن دست گرفتن و نه [۸۱] گیری شان در یروی نکاح، و هر ک کافرشود پس ایمان حقیقت بحبط شد عمل او و اوران جهان از زیان کاران بود.

۶- ای کسانی ک مومنانید چون ورخیزید و رنماز بشورید رویه اتان را و دسته اتان را تا بارز نو و مسیح کنید سرتان را بشوری پایه اتان را تابکعبین، واگر باشی جنب بشوری سرو تن و اگر باشی مجروح یا ورسفر یا اید یکی از

شما حاجتگاه یا بر محبیه باشی زنان رانیابی شما اب ، تیم کنید بخاکی پاکیزه مسح کنی بخاک و رویهاء تان و دستهاء تان از خاک ، نخواست خدای تعالی کی کند ورشما تنگی ولن خواست کی پاک کند شمارا و تاتمام کند نعمت او ورشما تامگر شما شکر کنندگان باشی .

۷- ویاد کنید نعمت خدای تعالی ورشما ویاد کنید امر اونک امر کرد شمارا بدان وقت کی گفتید: سمعنا و اطعنا و بترسید از خدای تعالی، بدروستی کی خدای تعالی داناست بدانچ ور دلها شمامست .

۸- ای کسانی ک مومنانید باشید گویندگان خدای را در وقت گواهی بعدل ورمداریا شمارا دشمنی گروهی ورانک نکنی بیداد ، عدل کنید ک ان نزدیک ترست پرهیز کار را بتویی ، و بترسید از خدای ک خدای تعالی اگاه است بدانچ کنید .

۹- وعده خدای است ان کسانی ک مومنانند و کنند نیکیها ایشانرا بود امرزشی و ثوابی بزرگ .

۱۰- وان کسانی کی کافر شدند و بدروع داشتند ایتهاما ، ایشانند اهل دوزخ .

۱۱- ای کسانی ک مومنانید باد کنید نعمت خدای تعالی ورشما چون قصد کردن جهودان کی دراز کنند بکشتن بشما دستهاء خویش ، خدای کوتاه کرددست ایشان از شما ، و بترسید از خدای تعالی ، ور خدای است توکل کردن مومنان .

۱۲- وحقاکی گرفت خدای تعالی عهد [۸۲] زبنی اسرایل ، و بفرستادیم از ایشان دوازده رسول در هر سبطی رسولی ، و گفت خدای تعالی ک من و اشما ام اگر بپای داری نماز را و بدھید زکوه را و ایمان ارید برسولان من ویاری کنی رسولان را و قرض دھی یعنی زکوه خدای را قرضی نیکو ، تام سحو کنیم از شما

- گناهان شما و در اریم شمارا در بهشت‌هاه کی می‌رود زیران جویها ، هر ک کافر شود پس ازین از شما ، حقیقت گم شود زراسنی راه .
- ۱۳- بدانچ تقصی ایشان بود میثاق‌شان کی لعنت کردیم‌شان و گردانیدیم دلهاشان سیاه ، بگردانیدند سخن خدای تعالی از موضع خویش و فراموش کردند نصیب خویش ازانچ پند داده‌بودند بدان ، وهمیشه توکی محمدی مطلع باشی و رخیانی از ایشان مگر اندکی از ایشان دست بدار از ایشان واژ مکافات ایشان ، بدرستی کی خدای تعالی دوست دارد نیکو کاران .
- ۱۴- وازان کسها ک گویند کی ماترسایانیم و رگرفتیم میثاق ایشان فراموش کردند نصیب خویش ازانچ پند داده‌بودند بدان ، بیفکنیم میان ایشان دشمنی و خشم تا روز قیامت ، وزود بودکی آگاه‌کند ایشانرا خدای بدانچ ایشان می‌کنند .
- ۱۵- یا اهل کتاب حقیقت امد بشمارسول ماضیدار کند شمارا بسیاری ازانچ شما پنهان بکردی از کتاب و در گذاشت از شما بسیاری ، حقیقت امد بشما از خدای رسولی و کتابی روشن .
- ۱۶- راهنماید بدان کتاب خدای انرا کی متابعت کرددین اورا و راه اسلام و بیرون ارداشان از تاریکی بروشنای با مر خویش ، و راه نماید ایشان را راهی راست .
- ۱۷- حقا کی کافر شدند ان کسانی ک گفتند ک خدای است او یعنی عیسی پسر مریم ، بگو یا محمد نیست قادر و رعذاب خدای تعالی هیچ چیز اگر خواهد ک هلاک کند عیسی را پسر مریم ومادر او و هر ک اند زمینست بجمله ، خدای را است پادشاهی اسمانها و زمین و انج [۸۲] میان اسمان و زمینست بیافریند انج خواهد ، و خدای تعالی بر همه چیزی تو ان است .
- ۱۸- و گفتند جهودان و ترسایان کی ماگر امی ایم و رخدای تعالی چون فرزند

ورپدر ، بگویا محمد چرا عذاب کرد شمارا خدای بگناهان شما ؟ بلک شما ادمی ازانک افرید خلق را ، بیامرزد ازرا ک خواهد و عذاب کندانرا ک خواهد ، و خدای راست پادشاهی اسمانها وزمین و انج میان اسمان وزمین ، و با اوست بازگشتن . **وقت آنکه مدرس فینویله**

۱۹- ای خداوندان کتاب حقیقت امد بشمارسول ماضید کند شمارا ورفتری از پیغامبران تانکوی ک نیامد بمهیج بشیری و نه بیم کننده حقیقت امد بشما بشارت دهنده و بیم کننده ، و خدای تعالی و رهمه چیزی تو ایست .
۲۰- و چون گفتی موسی مرقوم خویش را ای قوم یاد کنید نعمت خدای تعالی ورشما چون کرد در میان شما پیغامبران و کرد شماملکان و بداد شمارا زمال چندانک نداد هیچ کس را از جهانیان .

۲۱- گفت موسی ای قوم در شوید در زمین مقدس انك فرمودست خدای تعالی شمارا واپس مشوی ورگردیدن شماور گردیدن زیان کاری .
۲۲- گفتند قوم موسی : ای موسی بدرستی کی اینجا بقیت قوم ، قوم عاداند وما نشویم انجا تابیرون ایندار انجا ، چون بیرون ایند از انجا مادر شویم .

۲۳- گفتند ان دو مرد یوشع و کالوب ازان کسها ک می ترسیدند ز خدای نعمت کرد خدای و رایشان ک در شوی در بلقا و بدران ، چون فرمودست خدای در شدن ان ک شما غالب باشی ، ور خدای تعالی توکل کنی اگر شما گروید گانی .

۲۴- گفتند : ای موسی مانه رویم ببلقا هرگز تایشان مقیم باشند درو بشو یاموسی تو و برادرت هرون حرب کنی ما اینجا باشیم نشستگان .

۲۵- گفت یارب ک من نیم پادشاه مگر ورتن خویش و برادر خویش جدا کن میان ما و میان گروه فاسقان .

۲۶- گفت خدای : ازرا حرام بکردم و رایشان چهل سال بیرون امدن

- زتیه [۸۴] اندر زمین مبراندوه یاموسی ورگروه فاسقان .
- ۲۷- ورخوان یامحمدورایشان خبر فرزندان ادم براستی چون نزدیک شدن بقربان کردن قبول کردند اذایشان یکی یعنی قربان هابیل و نکردن قبول از دیگری یعنی قربان قابیل ، گفت قابیل هابیل را که بکشم ترا ، گفت هابیل : از بهرانک پذیرفت خدای قربان تو ، از پرهیز کاران بپذیرد .
- ۲۸- اگر دراز کنی تو بمن دست خویش کی بکشی مرانکنم من دراز کردن دست خویش بتو بکشن تو ، که من ترسم از خدای تعالی افریدگار جهانیان .
- ۲۹- کمن خواهم که اگر دی تو بگناه من و بگناه تو و باشی از اهل دوزخ ، وان عقوبت ظالمان است .
- ۳۰- قابیل بطوع درامد او بنفس خویش کی بکشد برادر خویش را ، بکشت هابیل را گردید از زیان کاران .
- ۳۱- بفرستاد خدای تعالی غرائبی راتابکاویدند اندر زمین کردند از یکی را بیدید از اچون بپوشد عورت برادر خویش ، گفت قابیل : وای بر من عاجزترم من از آن که باشم مانند این غراب بپوشیدمی عورت برادر خویش گردید از پیشمانان .
- ۳۲- از بهرانک که ازرا واجب گردیم ماور بني اسرایيل که اوهر که بکشد تنی را وی قصاصی اگر فساد کند در زمین ، چنانک که کشته بود مردمان را بجمله . و هر که عفو کند کسی را چنان بود زنده کرده بود مردمان را بجمله ، و حقاکی امد باشان رسولان مابحاجتها ، پس بدرستی کی بسیاری ازیشان پس از در زمین اسراف کنندگان .
- ۳۳- از بهرانک جزا ای کسانی که مخالف بود خدای را ورسول اورا و بسیار اندر زمین فساد کردند که بکشند یا بیاویزند یا ببرند دست راست

- ایشان و پای چپ ایشان از خلاف اگر بیم کن دارد در زمین راه ، ان فضیحت ایشان را بود اندرين جهان وایشان را بود در آخرت عذابی بزرگ .
- ۳۴- مگر ان کسها ک توبه کنند از پیش ک قادر گردد وریشان بدانید ک خدای تعالی امر زنده وبخشنده است .
- ۳۵- ای [۸۵] کسانی ک مونانید بترسید از خدای و بجویید بخدای تعالی شفیعان و جهاد کنی اندر سبیل خدای تامگر شما رستگار باشی .
- ۳۶- بدرستی کی کسانی ک کافرشدن اگر ایشان را بود انج اندرز مینست بجمله و هم چندان بالا بود فداتن خویش کنی بدان از عذاب روز قیامت ، نپذیرند از ایشان . وایشان را بود عذابی در دنک .
- ۳۷- می خواهند ک بیرون ایند از دوزخ و نیایند ایشان بیرون از دوزخ وایشان را بود عذابی پاینده .
- ۳۸- و هر ک دزدی کند از مرد وزن ببرید دسته اشان جزا کرداران ک کرده باشند و فضیحت از خدای ، و خدای تعالی کینه کش و درست کار .
- ۳۹- هر ک توبه کند از پس ظلم او و اصلاح اید بدرستی کی خدای در گذارد و راو ، بدرستی کی خدای امر زنده وبخشنده .
- ۴۰- نه دانی ک خدای است ک اور است پادشاهی هفت اسمان و زمین ؟ عذاب کند از را کی خواهد و بی امر زد از را کی خواهد ، و خدای تعالی و رهمه چیزی تواناست .
- ۴۱- ای رسول اندوهگن مکناد ترا ان کسانی ک می شتاوند اندر کفر از انها ک گویند ایمان اور دیم بزبانهاشان نیاورده است ایمان دله اشان ، و از ان کسها ک زجهودان گویندگان دروغ اند و گویندگان گروهی دیگران ک نیامده بودند ، می بگردانند سخنان را در توریت از پس موضع خویش ، می گویند ک محمد فرماید شمارا این ، بپذیرید از را . و اگر رجم فرماید مپذیری حذر کنی ، و هر ک خواهد خدای گم راهی اون توانی تو کی محمدمی اورا از خدای

چیزی، ایشانند انها کی نخواست خدای ک پاک کند دلها ایشان، ایشانرا سه مثاندر این جهان عذابی و ایشانراست اندر آن جهان عذابی بزرگ .

۴۲- گویندگان دروغ‌اند بخورند حرام اگر بتو ایند یامحمد حکم کن میان ایشان یاعراض کن از ایشان ، و اگر اعراض کنی از ایشان نتوانند کردن تقصیان ترا یامحمد [۸۶] بچیزی ، و اگر حکم کنی حکم کن میان ایشان براستی بدرستی کی خدای دوست دارد عادلان .

۴۳- و چون حاکم کنند ایشان ترا و بنزدیک ایشان توریت دروحکم خدای تعالی پس ورگردند از پس ان ورخوانند ، و نیستند ایشان مومنان .

۴۴- مابفرستادیم توریت دروست رهنمونی و روشنای حکم کند بدان پیغامبر انرا انها ک مسلمانند مرانها را ک جهودانند وزاهدان ایشان و عالمان بدانچ نگاهدادشتند از کتاب خدای تعالی و بودند وراوگواه ، مهترس زجهودان و ترسی از من ، و به خرید بایات من بهاء اندک و هر ک تکند حکم بدانچ فرستاد خدای تعالی ، ایشانند ک ایشان کافراند .

۴۵- واجب کرده بودیم وریشان دران توریت کی کشن راتن بتن و چشم بچشم و بینی ببینی و گوشی بگوشی و دندان بدنداشی و جراحت را قصاصی هر ک صدقه کند بدان ، او را کفارتی بود ازرا و هر ک تکند حکم بدانچ فرستاد خدای تعالی ، ایشانند کی ایشان ظالمانند .

۴۶- و بفرستادیم ورپس ایشان بعیسی پسر مریم موافق ازانچ پیش بود از توریت و بدایم اورالنجیل اندرو بود هدایت و بیان و موافق از انج پیش بود از توریت و راهنمونی و پندی مرپرهیز کاران .

۴۷- و حکم کنند اهل انجیل بدانچ فرستاد خدای تعالی درانجیل ، و هر ک تکند حکم بدانچ فرستاد خدای ایشانند ک ایشان فاسقانند .

۴۸- و بفرستادیم مابتوب کتاب براستی موافق انج پیش ان بود از توریت و گواه است و ران حکم کن میان ایشان بدانچ فرستاد خدای و کارمکن به هوای

خویش از پس انک امد بتو از راستی ، هر یکی کردیم از شما پیغامبران راهی [۸۷] ، راهی روشن . واگر خواهد خدای کردی شمارا دینی یگانه ولکن می‌ازمون کرد شمارا در انج داد شمارا بستایید بطاعت‌ها ک و اخدای است بازگشت شما بجمله ، اگاه کند شمارا بدانچ بودی شما اندران خلاف کنندگان .

۴۹- واگر حکم کنی میان ایشان بدانچ فرستاد خدای و کارمکن بهوای خویش و حذرکن زیشان ک ورنگر دانندتر از برخی ازانچ فرستاد خدای تعالی بتو ، اگر ورگردند آنک خواهد خدای ک رساند ایشانرا بجمله گناهان‌شان ، و بدرستی ک بسیاری از مردمان فاسقانند .

۵۰- می‌حکم جاهلیت جویند و کدام حکم نیکوتر ازان خدای حکمی

مرگروهی را ک بی‌گمانند ؟

۵۱- ای کسانی ک مومنانید مه گیرید جهودان را و ترسایان را بدوسنی برخی از ایشان دوست‌اند برخی را و هر ک دوستی کند و ایشان از شما بدرستی کی او از ایشانست ، ک خدای ننماید راه‌گروه ظالمان .

۵۲- بینی یا محمد ان کسها ک در دل ایشانست بی‌سیاری می‌بشتایند در دوستی‌شان ، می‌گویند : می‌ترسیم ک رسید مارا هزیمت ، بو ک خدای تعالی دهد محمد فتح یا امر کند از نزدیک خویش . پس انگاه و رانچ در سر اندر تنها خویش اندیشیدند پشیمان بودند .

۵۳- و گویند کسانی ک مومنانند انهاند کسانی ک سوگند خور دند بخدای جهد سوگندشان ک ایشان و اشما اند ، باطل کرد کردارشان گردیدند زیان کاران .

۵۴- ای کسانی ک مومنانید هر ک ورگردند از شما از دین خویش ، زود

بیارد خدای تعالی قومی را ک دوست دارد ایشانرا و دوست دارد خدای ایشانرا ، متواضع و رممنان و سخت باشند و رکافران . جهاد می کنند در سبیل خدای ونه ترسند زملایت ملامت کنندگان ، ان فضل خدای است بددهد انرا ک خواهد ، و خدای تعالی دهنده است و دانا .

۵۵- از بهرانک نگاهدار شماست خدای ورسول او و کسانی ک مونمانند ان کسانی ک [۸۸] بپای دارند نماز را و بدنه زکوه را و ایشان رکوع کنندگانند .

۵۶- و هر ک گردد و اخدای ورسول او و ان کسانی ک مونمانند ، بدرستی کی لشکر خدای تعالی ایشان غلبه کنندگانند .

۵۷- ای کسانی ک مونمانید مگیرید ان کسها ک گیرند دین شما باستهزا و بازی ازانها ک دادندشان توریت از پیش شما و کافران مگیرید بدoust ، و بترسید از خدای اگر شما مومنانید .

۵۸- و چون شما بانگ کنید نماز را گیرند انرا باستهزا و بخنده ، ان بدانست ک ایشان گروهی کی نمی دانند .

۵۹- بگویا محمداً اهل توریت می باوی عیبی و رما مگران ک ایمان اور دیم بخدای و بذاج فرستادند مارا و انج فرستادند از پیش ما و بیشترین شما فاسقانند .

۶۰- بگو یا محمد کی اگاه کنم شمارا بیترین ازان ک عقوبتش بیشتر بنزدیک خدای ، و ان کس است کی لعنت کرد اورا خدای ، و خشم خدای و را وست و کرد گروهی از ایشان بوزنه گان و خوکان و گروهی متابع بُت‌اند ، ایشانند بترین خلق جایگاهی و گم بوده‌اند از راستی راه .

۶۱- و چون ایند بنزدیک تو گویند : ایمان اور دیم و حقیقت امدند باکفر

اند و ایشان هم چنین بیرون شند بدان ، و خدای دانترست بداج بودند پنهان کنندگان .

۶۲- و بینی یا محمد بیشترین از ایشان ک می شتابند دربزه کردن و ظلم کردن و خوردن شان حرام ، بحسبت انج ایشان می کنند .

۶۳- چرانه می نکنند ایشان را زاهدانشان و عالمانشان از تشبیه کردنشان و بزه و خوردن شان حرام ؟ بحسبت انج ایشان می کنند .

۶۴- و گفتند جهودان : کی دست خدای تعالی بسته است ، بسته باد دست ایشان ولنت کرده اند بداج گفتند بل ک تقدير خدای است روزی دهنده دهد چنان ک خواهد ، می بیفزاید بسیاری [۸۹] از ایشان انج فرستادند بتو یا محمد از خداوند تو گم راهی و کفری و در او کنديم میان جهودان عداوة و دشمنی ناروز قیامت ، هر گاه ک گردایند ایشان مر حرب را بپراکند جمع ایشان را خدای تعالی و عمل کنند اندرزمین بفساد ، و خدای تعالی دوست ندارد مفسدان را .

۶۵- و اگر اهل کتاب ایمان ارند و بپرخیزند از جهودی بپوشانیم ما از ایشان گناهانشان و دراریم ما ایشان را در بهشتها پر نعمت .

۶۶- و اگر جهودان کار بستندی توریت را و ترسایان انجیل را و انج فرستادند بایشان از خداوندشان روزی ایشان از زور ایشان و از زیر پای ایشان ، از ایشان گروهی اند کی یافته اند ، و بسیاری از ایشان بد کردارند انج می کنند .

۶۷- ای رسول یعنی محمد بر سان انج فرستادند بتو از خداوندو ، و اگر تکنی ازانج و اتو گفتند رسالت ان نرسانی ، و خدای تعالی نگاه دارد ترا از مردمان ، بدرستی کی خدای ننماید راه گروه کافران .

۶۸- بگو یا محمد ای اهل کتاب نیستی شما و رچیزی تالنگاه بپای نداری توریت را و انجیل را و انج فرستادند بشما از خداوند شما، و می بیفزاید بسیاری از جهودان انج فرستادند بتو از خداوند تو گم راهی و کفری، مدار یا محمد اندوه و رگروه کافران.

۶۹- بدرستی کی ان کسانی کی مومنانند و ان کسانی ک جهودند و صابی ان بود کی دینی دارد میان جهودی و ترسای و ترسایان، هر ک بگرود بخدای تعالی و پرورد باز پسین و کنند نیکی نیست بیمی و رایشان و نهایشان اندوه هنگ باشند.

۷۰- حقا ک گرفتیم مامیشاق از فرزندان یعقوب و برستادیه ماوریشان پیغامبرانی، هر گاه کی بیامد بایشان رسولی بخلاف مراد ایشان، گروهی دروغ داشتند و گروهی را بکشتنند چون یعنی و ذکریا.

۷۱- و می پنداشتند ک باشد دله ایشان تباہ کور گردند زحق و کر گردند زحق پس در گذارد خدای تعالی و رایشان [۹۰] پس نایبناشند و پس کرشند بسیاری از ایشان بدین صفت، و خدای بینا است بدآنچ کنند.

۷۲- حقا کی کافرشند انها ک گفتند بدرستی کی خدای اوست یعنی عیسی پسر مریم، و گفت عیسی: ای فرزندان یعقوب بپرستید خدای را خداوند من و خداوند شما، ک او هر ک شرکارد بخدای حقیقت حرام کرد خدای ورا وبهشت وجایگاه او دوزخ بود، و نیست مر ظالمان را هیچ یاری دهی.

۷۳- حقا کی کافرشد ان کس کی گفتند: بدرستی کی خدای تعالی سه اند سگانه، و نیست هیچ خدای مگر خدای ک یکی است، واگر و ایستند از انج می گویند بر سدان کسها ک کی کافرشند از ایشان عذابی دردنک.

۷۴- چرانکنند توبه واحد ای تعالی و نخواهند امرزش از خدای، و خدای

تعالی امر زند و بخشاینده است ؟

- ۷۵- نیست عیسی پسر مریم مگرسولی چنانک گذشتند از پیش او رسولانی ، ومادر او مریم است راست گوی ، بودند هر دو خورند گان طعام بنگر کی چون پدید کرد ایشان را ایتها پس بنگر کی چون دروغ گفتند .
- ۷۶- بگویا محمد می پرستید شما از دون خدای تعالی ان کسی کن تو اند شمارا مضرتی و نه منفعتی ؟ و خدای تعالی اوست اشنوا و دانا .
- ۷۷- بگویا محمد : ای اهل توریت مفزایید اند ردين خوش چیزی ک نا حق است و مه جویید هوای گروهی ک گم راه شدند از پیش و گم راه کردند بسیاری و گم راه شدند از راه راست .
- ۷۸- لعنت کرده اند کسانی را کی کافرشند از فرزندان یعقوب و رد عای داود و عیسی پسر مریم ، و ان لعنت بدان ک عاصی شدند و بودند از حَد گذشتگان .
- ۷۹- بودند ک نهی نکردند از منکری کی دیگران می کردند بد بود انج ایشان می کردند .
- ۸۰- بینی یا محمد بسیاری از ایشان کی دوستی کنند ان کسانی ک کافر شدند ، بد کردند انج کردند ایشان تنها خوش را ک خشم خدای تعالی ور ایشانست [۹۱] و اندر عذاب ایشان جاوید باشند .
- ۸۱- واگر بودندی ایمان اورده بخدا و پیغمبر و بدانچ فرستاد خدای پیغمبر ، نه گرفتندی جهودان را بدوست ولكن بیشترین از ایشان فاسقانند .
- ۸۲- یاوی یا محمد جهودان را سخت ترین مردمان ور عداوت مرانه را ک مومنانند و جهودان و ان کسانی ک مشرکانند ، و یاوی یا محمد نزدیکان اند بد دوستی مر انها را ک مومنانند ان کسانی ک گویند ک ماتر سایانیم ، ان دوستی

- بدانست ک ازیشان متبیّدان وزاهدان اندوایشان نکنند تکبّر .
- ۸۳- و چون بشنوند انج فرستادند ور رسول بر فت اشک ز چشمها
ایشان ازانک بشناخته بود ازانج شناختند از قران ، می‌گویند بارخدای ما
ایمان اوردیم کن مارا واگواهی دهنگان امت محمد .
- ۸۴- و نیست مارا کنه‌اریم ایمان بخدای وبدانج امدست بما از قران
وطمع داریم ک فروارد مارا خدای مادر بهشت واگروه‌نیکان .
- ۸۵- ثواب دادایشان را خدای بدانج گفتند توحید بهشت‌های کی می‌رود
از زیر ان جویها جاوید باشند اندرا نجا واینست جزانیکوکاران .
- ۸۶- و کسانی ک کافرشدن و بدروغ داشتند ایتهاء ماایشانند اهل
دوخ .
- ۸۷- ای کسانی ک مومنانید مکنی سرام پاکیز کر انج حلال کرد خدای
شمارا و در مگلری زحّد ، بدرستی کی خدای دوست‌ندارد از حد گذشتگان .
- ۸۸- و بخوری ازانج روزی کرد شمارا خدای حلالی پاکیزه ، و بترسید
از خدای ان خدای ک شما بد و گرویدگانی .
- ۸۹- نگیرد شمارا خدای تعالی بالقو اندر سوگند ان شما ولکن بگیرد
شمارا بدانج نیت کرده باشی سوگند ان را ، کفارت سوگند دروغ طعام دهی
ده درویش را ازالز ازاد کنی بنده ، هر ک نیاود روزه دارد سه روز ، اینست کفاره
[۹۲] سوگندان شماست چون سوگند خوری و نگاهداری لفظ سوگندان تان
هم چنین پدید کرد خدای شمارا ایات خویش تامگر شماشکر کنندگان باشی .
- ۹۰- ای کسانی ک مومنانید از بهرانک خمر خوردن حرام است و قمار
حرام است و بت پرستیدن حرام است و قداح حرام است و پلیدست از عمل
شیطان است بپر خیزی ازین هر چهارتا مگر شما رستگار باشی .

- ۹۱- از بهرانک خواهد شیطان کو کند میان شما دشمنی و خشم او کند
اندر خوردن خمر و بازیدن قمار ، و بازدارد شمارا از یادگردن خدای تعالی
وازنماز کردن ، و می کنند شمارا نهی تا بازایستیدازین .
- ۹۲- و فرمان برید خدای را و فرمان برید رسول را و حذرکنی زین هر
دو اگر ورگردی شما بدانید ک از بهرانک ورسول(۱) مارسانیدن است روشن.
- ۹۳- نیست و ران کسانی ک مومنانندو کنند نیکیها بزء اندر انج خوردن
ز خمر چون ازان بپرخیزند و ایمان ارند و کنند نیکیها ، پس بپرخیزند و
ایمان اورند پس بترسند و نیکوی کنند ، و خدای تعالی دوستدارد نیکو-
کاران را .
- ۹۴- ای کسانی ک مومنانیدمی ازمون کنده شمارا خدای بچیزی از شکار
در حرم و انج رسد دست شما از بچه و خایه و شیر مسرغ تابییند خدای
ان کس را کی بترسد و صید دست بدارد ، و هر ک ک صید کند در حرم و در
احرام پس ان کی بشنوید اورا بود عذابی در دنک .
- ۹۵- ای کسانی که مومنانید بمه کشید صید را در حرم و شما در
احرام باشی و هر ک بکشد از شما صید بعمد در حرم کفارت کند مثل آنک
بکشت از صید حکم کند بدآن دومرد عدل از شما آنک بفرستد از کفارت بمکه
تابکشند آنجا یا کفارت کی طعام دهد درویشانرا اگر طعام نیاوند ببدل
هر مسندی طعام یک روزه دارد تابچشند عقوبت خدای تعالی ، در گذاشت
خدای تعالی انج کرده بودی زبیش ، و هر ک واگردد ز صید انتقام کشده خدای
تعالی ازو ، و خدای تعالی کینه کش است خداوند[۹۳] کینه کش .
- ۹۶- حلالست شمارا صید دریا و خوردن ماهی حلالست شمارا و انج
واکنار او کنده بود ، و حرام کرد و رشما صیدور خشک مادام تاشما محروم

لشی، دیتی سید لار خدای آن خدای، داده است مصلی و منتو ادمی -
۹۷- کی خدای کعبه و اخانه، شکوه مند ایستادنی است مردمان را ومه
رام یعنی ذی الصجه و هدی و قلاید-کشتن، ان راست کم بدانز کخران

تعالی داند انج اندر اسمانها و انج اندر زمینست و خدای تعالی بهمه چیزی
دانست.

۹۸- بداید ک خدای تعالی سخت عقوبست و خدای تعالی امرزنده و
بخشاینده.

۹۹- نیست ورسو مگر رسانیدن، و خدای تعالی داند انج اشکارا
کنی و انج پنهان کنی.

۱۰۰- بگویامحمد کی نیست برابر حرام و احلال و اگرچه خوشاید ترا
بسیاری حرام، بترسید از خدای تعالی ای خداوند ان خرد تا مگر شما
رستگار باشی.

۱۰۱- ای انها ک مومنانید مه پرسید از چیزهاء ک کردست شمارا عقوبت
کردست، و اگر پرسی ازان ان وقت کی فرواید قران بفرمایند شمارا عفو
کرد خدای شما را از پرسیدن ان، و خدای تعالی امرزنده و بردارست.

۱۰۲- حقیقت پرسیدند از اگر و هی از پیش شما پس و رگردیدند بدان
کافر شدند.

۱۰۳- نه کرد حرام خدای تعالی از گوشت بحیره و نه ساییه و نه وصیله
ونه حام را، ولکن انها کی کافر شدند ایشان دروغ گفتند ور خدای دروغ،
وبیشترین ایشان نه می دانند.

۱۰۴- و چون گویند ایشانرا، بیای بدانج فرستادست خدای تعالی ور
رسوی، گفتندی کافران: بسندست مارا انج یافتیم ماوران پدران ما، اگر
چه بودند پدران ایشان کی نمی دانستند چیزی از دین و نبودند راه یافتگان.

- ۱۰۵- ای کسانی که مومنانید و رشما باد کی نگاهداری تنها خویش ، زیان نکند شمارا گم راهی ان کس چون گم راه شدست چون راه یافته باشی، واخدای است [۹۴] مرجع شما بجمله ، اگاه کند شمارا بدانچ شما کنید.
- ۱۰۶- ای کسانی کی مومنانید گواهی دهی میان شما چون حاضر اید یکی را از شما مرگ ، وقت و صیت دومرد خداوندان عدل از شما یادیگران از جز شما اگر شما سفر کنی در زمین بر سر شمارا مصیبیتی از مرگ و اداری ان دومرد را از پس نماز دیگر سوگند خورند ان دوتن بخدای اگر در شکی شما ک نمی خریم مابدان بهاء و اگر چه بود ان مرد خویشاوند و نکنیم پنهان گواهی کی نزد ماست خدای را ، ک ما چون از خلاف این گوییم .
- ۱۰۷- اگر مطلع گردند و رخیانت دوتن بزه دیگران زاویای مرده ، و رخیزند بایستند مقام ان دوتن ازان کسانی ک تهمت کردند و رایشان او لیان سوگند خوردنند هردو بخدای تعالی ک شهادت ماراست است از شهادت ان دوتن و در نگذریم زحد ما ک ما چون از جمله ظالمان باشیم .
- ۱۰۸- این وصایت اولی ترکی بیانند بگواهی و رو جه شهادت یابتر سند زانک رد کنند نسوگندشان پس سوگند ایشان ، و بترسید از خدای تعالی و بشنوید ، و خدای تعالی ننماید راه گروه فاسقان .
- ۱۰۹- ان روز ک گردکند خدای تعالی پیغمبران را گوید ایشان را چه کردند اجابت شمارا ؟ گویند کی نیست علم مارا زهول قیامت ، ک تو توی داننده غیبها .
- ۱۱۰- چون گفت خدای تعالی : ای عیسی پسر میریم را یاد کن نعمت من و رخیشتمن و رمادرت چون قوت دادم ترا بجبریل ، سخن گفتی تو و ارمدا م در چهل روزگی در کنار مادر و بر سالت در کهولیت ، و چون اموختم ترا یاعیسی کتاب انجلیل و حکمت و توریت و انجلیل ، و چون کردی صورت

از گل مانند مرغ با مرمن و در دمیدی اندر ان گردید مرغی با مر من و بپرید و بری کردی نایینا مادرزاد و پس مادرزاد با مرمن و چون [۹۵] بیرون از مرده را با مرمن و چون بازداشت جهودان را از تو چون بیامدی باشان بحثتها ، گفتند ان کسانی که کافر شدند از باشان نیست این مگر جادوی روشن .

۱۱- چون الها[م] دادم با حواریان که ایمان از من و رسول من ،
گفتند : ایمان اور دیم ، و گواه باش که مامسلمانیم .

۱۱۲- چون گفتند حواریان : ای عیسی پسر مریم تواند خدای تو که بفرستد ورما مایده ، از اسمان ؟ گفت عیسی : بترسید از خدای اگر شما گروندگان .

۱۱۳- گفتند حواریان : خواهیم که بخوریم ازان مایده و بیارآمد دلهاما و بدایم که حقیقت راست می گویی تو مارا و باشیم و ران از گواهی دهندهگان .

۱۱۴- گفت عیسی پسر مریم : خدای ما افریدگار مابفرست ورما مایده ، از اسمان تابود ماراعیدی اول مارا و آخر ما را وایتی بود از تو ، و روزی ده مارا و توی بهترین روزی دهندهگان .

۱۱۵- گفت خدای تعالی : که من بفرستم مایده و رشما هر که کافرشود پس مایده از شما ، که من عذاب کنم اورا عذاب کردنی که عذاب نکرده باشیم هیچ کس را از جهانیان .

۱۱۶- چون گفت خدای : ای عیسی پسر مریم که تو گفتی مردمان را کی گیری مردا و مادر مردا بخدای از دون خدای ، گفت عیسی : پاکی تو و منزه انک باشد مرا کی گوییم انج نیست مرا سزاوار ، اگر بودم گفتن ان حقیقت دانی تو ، تودانی انج زمن امد و نه دانم من انج از ذات تواید ، که توی تو داننده غیبها .

- ۱۱۷- نه گفتم ایشانرا مگر انج فرمودی مرا بدان ک پرستید خدای را افریدگار م ن و افریدگار شما ، و بودم من و رأیشان گواه تمامادام درمیان ایشان بودم ، چون قبض کردی مراتوبودی تونگاهدار و رأیشان ، و تویی ور همه چیزی گواه .
- ۱۱۸- اگر عذاب کنی ایشانرا ایشان بندگان تو اند و اگر بیامرزی ایشانرا ک تویی تو عزیز کننده و درست کار .
- ۱۱۹- گفت خدای تعالی : این ان روزست کی سوددارد راست گویان را راستی ایشان ، ایشانراست بهشتھاء کمی رود از زیران جویها جاوید باشند درانجا همیشه ، راضی بود خدای تعالی از ایشان و راضی باشند ایشان از خداه این همه کرامتی است بزرگ .
- ۱۲۰- خدای راست پادشاهی اسمانها و زمین و انج اند رمیان است و اوست و رهمه چیزی تو انا .

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

سوره الانعام مائة وستون وست^۱ ایت

بنام خداوند روزی ده بخشاینده

- ۱- سپاس منّت خدای را ان خدای کی بیافرید هفت اسمان و زمین و کرد تاریکی شب و روشنای روز ، پس کسانی ک کافرشدن بخداوند خویش مشترکاند .
- ۲- اوست ان خدای ک بیافرید شمارا ازگلی ادم ، پس کرد دنیارا اجلی تا بفنا واخر ترا اجلی نامزدہ بنزدیک خدای ، پس شما مکیّان شاکمی کنید .
- ۳- واوست خدا ی اندر هفت اسمان و اندر زمین می داند نهان شما و اشکارا شما و می داند آنج می کنید شما .
- ۴- و نیامد بایشان هیچ ایتی از ایتها خداوندان مگر بودند از ان برگردیدگان .
- ۵- حقیقت بدروغ داشتنند محمد را چون امد بدیشان ، زود بود ک اید بایشان خبر انک بودند بدان استهزا کنندگان .
- ۶- نبینند ایشان کی چند هلاک کردیم از پیش ایشان از قرنه داده بودیم ایشانرا اندر زمین انک نداده بودیم شمارا ؟ و بفرستادیم ما از اسمان و را ایشان بارانی و برآندیم جویها می رود از زیر ایشان پس هلاک کردیم ما ایشانرا بگناه اشان و بیافریدیم ما از پس ایشان گروهی دیگر .
- ۷- و اگر بفرستادمی ورتیا محمد کتابی اندر قرطاسی با ایشان

۱ - در قرآن مجید که مطبوعه بهامر مبارک شاهنشاه آریامهر : مائة و خمس وستون

بر مجيدندى بدستها، ايشان [۹۷] گفتندي ک انها ک كافرشند : نيسىت اين
مگر جادوي روشن .

۸- و گويند كافران، ک چرانفرستاد و ر محمد فريشته؟ و خدای گفت :
اگر بفرستادمي فريشته، اجابت تکردندي هلاكشندى پس ندهند مهلتشان.

۹- واگر كرديم اورا فريشته، كرديمى ان فريشته صورت مسردى
بپوشيدمى وريشان انج بپوشندشان .

۱۰- و حقا ک استهزا کنند بپيغامبران از پيش توپا محمد فروارد باها
ک کي سخريت كردن ايشان انك بودند بدان استهزا کنندگان .

۱۱- بگويا محمد : برويد اندر زمين پس بنگرييد کي چگونه بود سرانجام
دروغ دارندگان .

۱۲- بگويا محمد کي کراست انج در اسمانها است و در زمين؟ بگويا محمد
خداي راست، واجب کرد و رخويشتن رحمت کردن مومنان گرداند شمارا
باروز قيامت نيسىت شکي دران . انها ک زيان کردنده تنهای خويش ايشان
نيارند ايمان .

۱۳- واو راست انج بيارا مدد و جنبه اندريشب و روز و اوست اشتوا
و دانا .

۱۴- بگويا محمد : بجز خدای تعالی گيرم خدای ديگر و خدای افريندگار
اسمانها وزمين است و اوست کي روزي دهد و ندهد کسی اورا روزي .
بگويا محمد : ک مرا فرمودند ک باشم اول کسی از مسلمانان و مهباش يامحمد
از مشرکان .

۱۵- بگويا محمد : ک من ترسم ک عاصى شدم خداوند خويش عذاب ان
روز بزرگ .

۱۶- هر ک ورگرد ازو ان روز، حقیقت رحمت بود اورا ، و ان نجاتی

روشن است .

- ۱۷- واگر رسد ترا یا محمد از خدای بیماری ، و ادارنده نیست او را مگر خدای واگر رساند ترا یا محمد خیری ، اوست که ور همه چیزی تو ان است .
- ۱۸- واوست قهر کننده در افزار بندگان خویش واوست درست کار اگاه .
- ۱۹- بگویا محمد: کی چه چیز است کی بزرگتر است شهاده او؟ بگویا محمد: خدای است گواهی او میان من و میان شما وحی فرستادند و من این قران را تابتر سام شمارا بدان و هر کنرسد . آشما کی گواهی دهی کی واحد ای تعالی خدای دیگر است . بگویا محمد: ندهم من [۹۸] گواهی ورنیکی شما . بگویا محمد: از بهرانک اوست خدای یکی و من کی محمدام بیزارم از نج شر کاری شما .
- ۲۰- آن کسها که دادیم شان کتاب می شناسند محمد را چنانک می شناسند پسران خویش را آن کسها که زیان کارند تنها خویش را ایشان نیارند ایمان .
- ۲۱- و کیست ستم کار تراز آنک گوید ور خدای تعالی دروغی یا بدروغ دارد ایتها خدای؟ که اونیا ود فلیح کی ستم کنند گانند .
- ۲۲- و آن روز که حشر کنیم شان بجمله پس گوییم انها را که مشر کانند کجا اند بتان شما انکسها کی شمامی دروغ گفتی؟
- ۲۳- پس نه باشد عذر ایشان مگر که گویند بخدا خداوند ما که نبودیم مامش رکان .
- ۲۴- بنگر کی چگونه دروغ گویند ور تنها خویش و مشغول شد از ایشان آنک بودند دروغ گویند گان .
- ۲۵- واز ایشان کس است کی گوش دارد بتویا محمد و کردیم ما ور دلهاء

شان پوششی تا در نیاوند قران را واندرگوشها ایشان کری ، واگر ببینند هر ایتی نیارند ایمان بدان تاچون بیایند بتوبیامحمد خصوصیت کنند با تو گویند کسانی که کافرشدند : نیست این مگرانسانه گفتن پیشینگان .

۲۶ - وایشان می نهی کنند زیشان و نهی کنند دیگران را واگر هلاک نکنند مگر تنها خویش و نه می دانند .

۲۷ - واگر ببینی یامحمد چون بدارندشان و راشن دوزخ گویند : کاشکی مارا و ادنبابرندی تابدوغ نداشتیم ایتهاء خداوند ماوبودیمی از مومنان بل که پدیدامد ایشان انج ایشان پنهان کردند از پیش واگر وابرندی ایشانرا وادنیا واکفر گردند انج نهی می کنند ازان وایشان دروغ زنند ران .

۲۹ - و گفتند : نیست این مگر زندگانی این جهان و مارا ورنها انگیزنده .
۳۰ - واگر توبیینی یامحمد چون بدارندشان ور خداوندشان ، گوید خدای : ا نیست این براستی ؟ گویند ایشان : اری حق است و خداوندما ، گوید خدای : بچشید [۹۹] شماعذاب را بدانچ بودی کافرشدگان .

۳۱ - حقیقت زیان کردند ان کسانی کی بدروغ داشتند بدیدن خدای را تاچون اید بایشان قیامت ناگاه گویند ان روز : ای پشیمانیا ور انج ضایع کردیم در دنیا وایشان ور گرفته باشند عقوبت گناهان خویش ور پشت ایشان بود ، ابد بارست انج عقوبت گناهان شاست .

۳۲ - و نیست زندگانی این جهان مگربازی وله و سرای ان جهان بهتر است مرانها که پر خیزند . می در نیاوند سخن خدای تعالی .

۳۳ - حقیقت می دانیم ما که اندوهگن کنند ترا یامحمدانک می گویند ایشان بدروغ زن ندارند ترا یامحمد ولکن ستم کارند بایتها خدای جحود کنان اند .
۳۴ - و حقاکی بدروغ داشتند پیغمبران که از پیش توبیدند و صبر کردند ور انج دروغ گفتند و بر نجایدند تا انگاه کی امد ایشانرا نصرت ماویست

- گرداننده کلمات خدای تعالی، و حقا ک امد بتو از خبر پیغامبران.
- ۳۵- واگر بود گران ورتو یامحمد اعراض کافران اگر توانی یامحمد ک بجوي سوراخي اندرزمين اگر توانی کي ورشوي وراسمان، بيارى ايشانرا يتي. واگر خواهد خدای تعالی گردارشان ورهدي تو یامحمد ميشاش از جاهلان.
- ۳۶- از بهرانك اجابت کند انها را ک بشنويد و بميرند و رانگيزندشان خدای تعالی پس و آخداي بود مرجع ايشان.
- ۳۷- و گفتند کافران: چرا نفرستد و پیغامبر ايتی از خداوند؟ بگو یامحمد: بدرستی کي خدای تواناي است و رانک بفرستد ايتی ولكن بيشترین ايشان نه می دانند.
- ۳۸- و نیست هیچ جمنده، اندرزمین و نه پرنده، کي پرده بپرسخويش کنه خلق و ايد چون شما، فرو نگذاشتيم دركتاب هیچ چيزی پس و آخداوند شان حشر کنند.
- ۳۹- و کسانی ک بدروغ داشتند ايتها، ماکرانی اند و گنگانی اند در گم راهی اند، هر کرا خواهد [۱] خدای تعالی کزراه ببرد و اورا کي خواهد کند او را ور راهی راست.
- ۴۰- بگو یامحمد: نه بيشی شما ک ايد بشما عذاب خدای تعالی یا ايد بشما قیامت بجز خدای راخوانی اگر شما راست گويانی؟
- ۴۱- بل کي خوانی خدای رابنده دیک شدت، و ردادر شدت بدآنچ خوانده باشند او را انکس کي خواهد و فراموش کنی انج هنبازی گيري.
- ۴۲- و حقا ک فرستاديم رسوان باختاني از پيش تو و گرفتيم ايشانرا بدرؤيشی و بیماری تامگرايشان تضرع کنند.
- ۴۳- چرانگردنند چون امد بايشان عذاب ماتضرع ايشان؟ ولكن سخت

شده بود دلها ایشان و بیار استست ایشانرا شیطان انجایشان می کردن.

۴- چون فراموش کردند انج پنداده بودند بدان بگشادیم و رایشان در هاء همه چیزها تاچون شادی کردند بدانچ داده بودندشان گرفتیم ما ایشانرا ناگاه چون ایشان ناومیدشند.

۵- هلاک کردند گروه آن کسها ک کافربودند، و سپاس خدای را افرید گار جهانیان بِلَهْ عَذَابَهُمْ سَمِّعَهُمْ دِينُهُمْ قَسَّ

۶- بگویا محمد: نهینی شما ک واگیرد خدای تعالی شنوای شما و بینای شما و مهرنهاد و ردلهاء شما؟ کیست خدای جز خدای تعالی کی ارد شمارا شنوای و بینای بدان؟ بنگویا محمد کی چون می گردانیم ایتها را پس ایشان اعراض کنند.

۷- بگویا محمد کی نهینی شما کی اید بشما عذاب خدای تعالی ناگاه یا شکار اهلک شود مگر گروه ستم کنندگان؟

۸- ونه فرستادیم مارسولان رامگر بشرط دهنده و بیم کننده هر ک ایمان ارد تو حیدارد، نیست بیمی و رایشان و نهایشان اندوهگن شوند.

۹- وان کسانی کی بدروغ داشتند ایتها مارسد ایشانرا عذاب بدانچ بودند بیرون امده زامر خدای.

۱۰- بگویا محمد: نه می گویم شمارا کی بدست منست خزینه خدای ونه دانم من غیب ونه می گویم شمارا کی من فریشه ام ک متابعت نکنم من مگر انج وحی بود من، بگویا محمد ک برابر بود کور و ایننا؟ انگیزند [۱۰۱] تفکر کردن؟

۱۱- و بیم کن یا محمد بقران ان کسها ک کی بترسند کی احشر کنندشان و اخداوندشان نیست ایشانرا از دون خدای ولی و نه نیز شفیعی تا مگر

ایشان بپر هیزند .

۵۲- و بمران زندیک خویش ان کسها ک می پرستند خدای خویش
بیامدادو شبانگاه و خواهند بدان پرستش خدای را ، نیست ورتو مونت
ایشان هیچ چیزی ونه نیز هست مونت تور ایشان چیزی بمران ایشانرا
کی باشی از ظالمان .

وقت سینای همان مدرسه فرضیه قسم

۵۳- و هم چنین بلا فرستادیم و برخی شریفان ببرخی دیگر تا گفتند
شریفان این گروهانند کی منت نهاد خدای وریشان از میان ما ؟ اینست
خدای تعالی دانا بشکر کنندگان ؟

۵۴- و چون بتوانید ان کسها ک بگرونند بایتها مابگویا محمد سلامت است
ورشما واجب کرد خداوند شما و رذات خود کی رحمت کند و رشما ، هر
کس کی کند کاری از شما بد بنادانی پس توبه کند از پسان و اصلاح اید ک
خدای تعالی امر زنده وبخشانیده است .

۵۵- و هم چنین خدای پدید می کند اینها و تاظا هر گردد راه کافران .

۵۶- بگویا محمد ک مرانهی کردند ک پرستم ان کسانی ک می خوانی شما
از جز خدای تعالی ، بگویا محمد کی نباشم تبع هوا شما حقیقت بی راه گردم
چون گم راه ، و نباشم من از راه یافتگان .

۵۷- بگویا محمد : ک من و رجحتی ام از خداوند خویش و بدروغ می داری
شمابدان ، نیست بدست من عذاب می شتاب کنی بدان ک حکم کند مگر
خدای تعالی قضا کند بحق واوست بهترین حکم کنندگان .

۵۸- بگویا محمد : اگر بدست من بدی عذاب کی شتاب می کنی بدان ،
هلاک شدنی با مر میان من و میان شما ، و خدای تعالی داناست بظالمان .

۵۹- و نزدیک اوست کلید غیب کس نداند غیب مگر خدای تعالی و داند
هرچ اند ریابان و دریاست ، و بنیوقت هیچ برگی از درخت مگر کی داند

خدای ازرا نیست دانه در تاریکی زمین و نه هیچ‌تری و نه هیچ‌خشکی مگر در لوح محفوظ [۱۰۲] روشن .

۶۰- واوست ان خدای ک بعیراند شمارا بشب و داند انج کنی شما بر وز پس رد کند روح شمادر قیامت تمام کند اجلی ک نام زده است ، پس با اوست مرجع شما پس اگاه کند شمارا بدانج شما کنید .

۶۱- واوست قهر کننده وربندگان خویش بفرستد ورشما نگاه بانانی یعنی فریشته تاچون ایدیکی را رشما مرگ قبض کند روح شمارا ملک الموت وایشان نکنند تقصیر .

۶۲- پس وابرندا یاشایرا واحدای تعالی خداوند ایشان براستی ، آن او راست حکم واوست زود شمار کننده .

۶۳- بگویا محمد کیست ک بر هاند شمارا از تاریکیها بیابان و دریابخوانی خدای را بزاری و پنهان ؟ اگر تو خدای بر هانی مارا از این هولها ، باشیم ما از جمله شکر کنندگان .

۶۴- بگویا محمد : خدای بر هاند شمارا زهولها و از همه اندوهی پس شما شر ک ارنگانی .

۶۵- بگویا محمد : کی خدای تعالی قادرست وران ک بفرستد ورشما عذابی زور سر شما یا از زیر پایه اه شمایا کند شمارا گروه گروه و بچشاند برخی از شما شدت برخی بنگر یا محمد کی چگونه گردانیم ما ایتها تا مکر ایشان دریاوند .

۶۶- و بدو غزن داشتند قران را قوم تو وان حق است بگویا محمد ک نیستم ورشما نگاه بان .

۶۷- هر قولی را حقیقتی است وزود بود ک بدانند .

۶۸- و چون بینی یا محمد ان کسها ک ایشان خوبی کنند در ایتها می-

اعراض کن ازیشان تالانگاه ک شوند در حدیثی دیگر و اما زیاد ببردتر اشیطان به نشین پس یادداشتمن واگرمه ظالمان .

۶۹- نیست و رانها ک پرهیز کارند از حساب ایشان هیچ چیزی ولکن یادکن تا (۱) مگر ایشان بپرخیزند .

۷۰- دست بدار ازان کسانی ک گیرند دین خویش ببزی و طرب و غرمه کند ایشانرا زندگانی این جهان [۱۰۳] وایاد ده ایشانرا بدان ک گروگانست هر تنسی بدانچ کردست نیست ان تن را از دون خدای تعالی دوستی و نهشیعی ک شفاعت کند . واگر فدائتن خویش کند همه فدائها نه پذیرند ازوایشانند ان کسها ک گرو کردستند تنها بدانچ کرده‌اند ایشانرا بودشرابی ازاب گرم و عذابی در دنک بدانچ بودند کافرشدگان .

۷۱- گبو یا محمد ک نیز سیم از دون خدای تعالی انرا کی نکند منفعتی مارا و نه مضرتی مارا واگر دیم ورکفرما پس زانک راه نمودست مارا خدای تعالی هم چنان کسی کی راه برده بود اورا شیطان اندر زمین متغیر مانده بود . اورا اصحاب بود کی واخوانند اورا واراه راست طاعت داد ما بگو یا محمد ک دین خدای تعالی است هدایت . و فرمودند مارا بدین اسلام مر افریدگار جهانیان .

۷۲- واگر بیای دارند نمازرا و بتراستند از خدای واوست ان خدای ک واوحش رکنند .

۷۳- واوست ان خدای کی بیافرید اسمانها و زمین براستی و ان روز کی خدای تعالی گوید قیامت را ک بباش بباشد . قول خدای تعالی حق است واوست پادشاهی ان روز کی دردمند اندر صور دانه غیبها و آنج حاضرست واوست درست کار اوگاه .

- ۷۴- و چون گفت ابرهیم مر پدرخویش را از رمی گیری بتانی را بخدای؟
ک من بینم ترا و قوم ترا اندر گمراهی روشن .
- ۷۵- و هم چنین نمودیم ما ابرهیم را پادشاهی هفت اسمان وزمین و تابود
از بی گمانان .
- ۷۶- چون امد و را ابرهیم شب بدید ابرهیم ستاره را گفت : این خدای
منست . چون فروشد ستاره گفت ابرهیم : من دوست ندارم اثرا کمی رو دوآید .
- ۷۷- چون بدید ابرهیم ماه را ک برآمد گفت اینست خدای من چون فروشد
گفت : اگر ننماید راه مرا خدای من باشم من از گروه گمراهان .
- ۷۸- چون بدید افتتاب را ک برآمد گفت ابرهیم : اینست خدای من ، این
بزرگتر است . چون فروشد گفت : [۱۰] ای قوم ک من بیزارم ازانچ شما
هنباز گیری .
- ۷۹- ک من روی خویش بگردانید مران خدای کی بیافرید اسمانها و
زمین مسلمانی ام و نیستم ماز جمله مشرکان .
- ۸۰- و خصوصت کردند قوم ابرهیم ، گفت ابرهیم : می خصوصت کنی
و امن در دین خدای واقعیقت راه نمودست مران؟ و نه ترسی من ازانچ شما
هنباز گیری بدان خدای را مگر ک خواهد خدای من بمن چیزی ، دهد خدای
من همه چیزی را علمی . آنگیزی شما پند؟
- ۸۱- و چگونه ترسم من انج شما پرستی بتان را و نه ترسی شما از خدای
من ک شما شرک اری بخدای تعالی نه فرستادست خدا شرک و رشما حجتی؟
گفت ابرهیم : ماؤلی تریم سزاوا [ر] تر بامن اگر شما بدانید .
- ۸۲- ان کسانی ک مومنانند و نه امیختند ایمان خویش بشرک ایشانند
کی ایشان راست امن روز قیامت و ایشان راه یافتگانند .
- ۸۳- واينست حجت ماکی بدادیم ان را با برهیم ورقوم او ، و رداریم

- درجت ان کس کی خواهیم . بدرستی کی خدای تودرست کارست و دانا .
- ۸۴- ویدادیم ما ابرهیم را السحق و عقوب همه راراه نمودیم ، و نوح را هدایت دادیم از پیش واز ذریت ابرهیم داود و سلیمان و ایوب و یوسف و موسی و هرون ، وهم چنین جزا دهیم ، نیکو کاران را .
- ۸۵- وزکریا و یحیی و عیسی والیاس همه از پیغامبران بودند .
- ۸۶- و اسماعیل و سعی و یونس ولوط ، و همه را فضلہ دادیم و رجهانیان .
- ۸۷- واژپدران ایشان و فرزندان ایشان و برادران ایشان و رگزیدیم ایشان را و راه نمودیم ایشان بارا هی راست .
- ۸۸- اینست هدی خدای تعالی را نماید بدان انرا ک خواهد از بندگان خویش ، واگر شرک ارند باطل گردد از ایشان آنج بودند کننده اان .
- ۸۹- ایشاندان کسها ک بدادیم ایشان را کتاب [۱۰۵] و حکمت و پیغامبری اگر کافرشوند بدان مکیان حقیقت توفیق دادیم مابدان قوم مدینه کی نیستند بدان کافرشدگان .
- ۹۰- ایشانند ان کسها ک هدایت خدای تعالی ، بسیرت ایشان اقتدا کن . بگویامحمد ک نمی خواهم من و پیغامبری مزدی . نیست محمد مگر پیغامبری مرجهانیان را .
- ۹۱- و بنه شناختند خدای راسزای شناختن او ، چون جهودان گفتند ک نه فرستاد خدای تعالی و رهیج ادمی چیزی بگویامحمد ک : بفرستاد توریت انک بیاورد ان را موسی بیانی و راه نمونی مردمان را کردی شما کی جهودانی انرا پاره پاره برخی پدید کردی و بپوشانیدی بسیاری ، اموختند شمارا آنج نه دانستی شماونه پدران شما بگویامحمد : کی خدای پس دست بدارشان تادر باطل می باشند سر گردان .
- ۹۲- و این قران ک مافرستادیم مبارکست موافق انک ک بیش ازین

فرستاد یعنی توریت تاتوییم کنی اهل مکه را و هر ک گردواگرد مکه است.
وان کسانی ک ایمان اوردند با خرت ایمان ارند بدان واشان و زیماشان
نگاهبان باشند .

۹۳- و کیست ظالم تر ازانک دروغ گوید ورخدای دروغ گفتني یا ازانک
گوید وحی امد بمن و نیامد وحی با او چیزی چون مسیمه کذاب وانک گفت
کی فرو فرستم چنانک می فرستد خدای تعالی . و اگرینی یا محمد چون
ظالمان اند رسختی مرگ باشند و فریشتگان گسترانیده باشند دستها خوش
و می گویند بدھی چانهاتان را ، و می گویند امروز جزادهند شمارا عذاب
رسخت بدآنچ شما می گفتی ورخدای تعالی بناحق و شما بودی از ایات او گردن
کشیدگان .

۹۴- و حقا ک بیایی شما قیامت تنها چنانک افریدم شمارا نخست بارو
دست بداشتی انج دادیم ما شمارا و اپس پشت افکنده شما و ته بینیم ما و اشما
شفیعان تان را ان شفیعانی ک گفتی ایشان از شما شریک خدای اند . حقا ک
بریده اند میان شما و گم شود از شما [۱۰.۶] انج می گفتی و می سگالیدی .

۹۵- بدرستی کی خدای افریدگار دانه است و خرما . بیرون ارد زنده
از مرده و بیرون ارد مرده ارزنده ان ک خدای است از کجا دروغ می گوید؟

۹۶- خدای افریدگار صبح است و افریدگار است شبرا بارا مدادن
و افریدگار افتتاب و ماهتاب است ک می روند بشماری معلوم ، ان تدبیر خدای
است عزیز کننده و دانا .

۹۷- واوستان خدای کی کردشمارا ستارگان تاراه یاوی بدان اندر
تازیکی بیابان و دریا . حقیقت پدید کردیم ماعلامتها مرگوهی را ک بدانند .

۹۸- واوست ان خدای کی بیافرید شمارا از نفسی یگانه یعنی ادم و
قرارداد شمارا در پشت مردان و در رحم ، حقیقت پدید کردیم ماعلامتها

- هرگزوهی کی دریاوند .
- ۹۹- واوست ان خدای کی بفرستاد از اسمان آبی برویانیم مابدان آب نبات هرچیزی برویانیم ما ازان سبزی بیرون ارم ازان دانه شاخها و از درخت خرما از شکوفها آن شاخها نزدیک شما و بوستانها ازانگور و زیتون و هنار ماننده یک دیگر بلون و نبود ماننده یک دیگر بطعم ، بنگرید بمعوه هاء ان چون وابند و بپزد . بدرستی ک دران علامتهاست گروهی را کی ایمان ارند .
- ۱۰۰- و کردند مخالفان مرخدای راهنباز دیو و خدای افریده بسود ایشانرا و دروغ گفتند خدای را پسر و دختر وی (۱) حجتی ، پاکاست خدای و بزرگوار از انج صفت کند مشرکان .
- ۱۰۱- افریدگار اسمانها و زمین ، از کجا باشد خدای را فرزندی و نه باشد اورا زنی ؟ و افریدگار هرچیزی واوست بهمه چیزی دانا .
- ۱۰۲- ان خدای خدای شما است ک نیست خدا مگراو ، افریدگار هر چیزی ، پرستید اورا . واوست ورهمه چیزی نگاهبان .
- ۱۰۳- درنیاود اورا چشمها در دنیا ، واوست می بیند خلق زانه بچشم ، واوست مهر بانست و اگاه .
- ۱۰۴- حقیقت امد بشما قران از خدای شما ، هر ک ایمان ارد ثواب او را بود ، و هر ک کافرشود عقوبت وراوست ، و بگویا محمد نیستم ورشما نگاهبان .
- ۱۰۵- و هم چنین [۱۰.۸] می گردانیم ایتها را بدلیل ، تانگویند ک او درین کند ورکس ، و پدیدار کنیم گروهی را ک بدانتد .

- ۱۰۶- کارکن بدانچ وحی اور دند بتویا محمد از خدای تو ، نیست خدای
مگراو ، ویرگرد از مشرکان .
- ۱۰۷- واگر خواهد خدای نیارند ایشان شرک و تکریم ماترا یا محمد و ر
ایشان نگاه بانی . و نهی تو یا محمد دور ایشان مسلطی .
- ۱۰۸- و مدھی دشنام ان کسانی ک می پرستند از دون خدای تعالی کی
دشنام دهنده خدای را بظلم بی دانشی ، هم چنین بیاراستیم ما هرامتی راعمل
ایشان ، پس و اخدای شان بود مرجع ایشان ، اگاه کند ایشان را بدانچ ایشان
می کردند .
- ۱۰۹- و سوگند خوردند بخدای تعالی سخترین سوگندشان ، اگر اید
بایشان ایتی ایمان ارند بدان ، بگو یا محمد از بهرانک ایتها بنزدیک خدای
است ، و چه دانی یا محمد ک ان ایتها چون بیاید بایشان نیارند ایمان .
- ۱۱۰- و بگردانیدیم مادله ، ایشان و چشمهاه ایشان چنانک نیاوردند
ایمان بایتها نخست بار ، و دست بداریم ایشان را اندر گم راهی ایشان کور
شد گانند .
- ۱۱۱- واگر ما بفرستیم بایشان فریشتگان و بسخن اریم با ایشان مرد گانرا
و حشر کنیم ماورایشان هر چیزی ، نه باشدند گروندگان . مگر انک خواهد
خدای ولكن بیشترین ایشان جاهلانند .
- ۱۱۲- و هم چنین کردیم ما هر پیغامبری را عدوی دیو وادمی و پرسی ،
می فرمایند برخی زیشان بابرخی فربونده گفتار فربونده . واگر خواستی
خدای تو یا محمد نکردنی ازرا ، بگذار کافران را وانچ می گویند دروغ .
- ۱۱۳- و میل کند زان دلها غرورانها ک نیارند ایمان با خرت و تاراضی
شنند بدان و کسب کنند بدانچ ایشان کسب کرد گانند .
- ۱۱۴- بگو یا محمد بجز خدای تعالی جوییم خدای دیگر را ؟ واوست ان

خداء کی بفرستاد بشما کتاب پدید کرده ، و کسانی کدادیم ایشانرا کتاب می دانند کی قران فرستاده است از خدائی توبراستی ، مهباش یا محمد از شکاکان .

۱۱۵- و [۱۰.۸] تمام بید کلمات خدائی توبراستی و عدل ، نیست گردانیده کلمات خدائی را ، واوست اشنواودانا .

۱۱۶- واگر توکی محمدي طاعتداری بیشترین اهل زمین زمشرکان ، ورگردانند ترا از دین خدائی تعالی ، کارتکنند مشرکان مگر بگمان ونه اند ایشان مگر دروغ زنان .

۱۱۷- بدروستی کی خدائی توواوست کی داند هر کنم شود از دین او ، واوست دانا براه یافتگان .

۱۱۸- بخورید ازانچ یادکرده باشند نام خدائی تعالی درکشتن ان ، اگر شما هستی بایات خدائی گرویدگان .

۱۱۹- و چه بودست شمارا ک می نخوری انج یادکردست نام خدائی تعالی ورکشتن او ؟ وحقیقت پدید کرد شمارا انج حرام است ورشما مگر انج اضطرار کردی وران ، وبدروستی کبسیاری زکافران از راه بشنوند بهوای خویش وی دانش ، بدروستی کی خدائی تویا محمد اوست داند از حد گفتنندگان .

۱۲۰- و دست بداری ز ظاهر زنا کردن و باطن ان ، بدروستی کی ان کسها کی کنند زنا زود جزاده هندشان بدانچ ایشان کرده باشند .

۱۲۱- ومه خوری ازانچ یادنکرده باشند نام خدائی درکشتن او ک ان حرام است ، وبدروستی ک دیوان می بفرمایند متابعان خویش را خصوصت کنند و اشما ، واگر فرمان بری دیوان را ک شما مشرک باشی .

۱۲۲- ان کس کی بود دل او مرده زنده کنیم ما اورا روشنایی تامی رود

بدآن اندر مردمان هم چنان بود کی کسی وی راه بود در تاریکی نباید بیرون از آنجا، هم چنین بیار استهاند مرکافران را نج ایشان می‌کنند.

۱۲۳- وهم چنین کردیم در هر شهری مهتران را تاکنند فساد دران شهر، ونه کردن دان فساد یعنی مکر بتنه خویش ونه دانند.

۱۲۴- وچون بیامدی باهل مکه ایتی گفتندی : مانیاریم ایمان ثانگاه کی بدهند مارا مثل انج دادند رسوان خدای تعالی را ، خدای است ک داند کی کجا نهد رسالت خویش ، زود رسدان کسانی را ک جرم کردند خواری بنزدیک خدای تعالی و عذابی سخت بدانچ بودند مقصیت کنندگان.

۱۲۵-[۱۰۹] هران کس کی خواهد خدای کی نماید راه واگشاید دل او را مر مسلمانی ، وهر کس کی خواهد ک گم راه کند ، کند دل اور اتنگ بیزه هم چنانک کی کوی پیراندر اسما ، هم چنین کند خدای تعالی تکدیر وران کسها ک نیارند ایمان.

۱۲۶- واین راه خدای تور است است ، حقیقت پدید کردیم مایتها مر گروهی را کی پند گیرند.

۱۲۷- ایشان راست سرای بهشت یا سلامت بنزدیک خداوندان ، واو ولی ایشان است بدانچ ایشان می‌کنند.

۱۲۸- وان روز کی حشر کنیم ایشان را بجمله گوییم : ای جماعت پریان، شما بسیاری از راه ببردی ادمیان را ، گفتند : متابعان ایشان از ادمیان بار خدای مامنفعت گرفتیم برخی زیرخی و بر سیدیم مابوقت خویش انک وقت داده بودی مارا ، گفت خدای : ک اتش دوزخ ماوای شما است جاوید باشند در آنجا مگر انک خواهد خدای تو ، بدرستی کی خدای توحیم است و دانا.

۱۲۹- وهم چنین مسلط کنیم مابرخی را از ظالمان برخی بدانچ ایشان

کرده باشند.

۱۳۰- ای جماعت پریان وادمی ، نه امد بشمار سولان از شما و رخواندند و رشما آیات من و بیم کردند شمارا بدیدن روز قیامت شمارا این ؟ گفتند: گواهی دهیم ما ورتن خویش مان ، و بفریفت ایشانرا زندگانی این جهان و گواهی دهنده ورتن خویش کایشان بودند کافرشدگان .

۱۳۱- ان بدان بُد ک نکرد بَخدای تو اهل هیچ شهر بظلم واهل ان غافل بودند .

۱۳۲- و هر کسی از مومنان در جاتست ازانج کردند ، و نیست خدای تو غافل ازانج می کنند .

۱۳۳- و خدای تویا محمد بی نیازست خداوند رحمتست . اگر خواهد هلاک کند شمارا و بیافریند خلقی از پس شما ک خواهد چنانک بیافرید شما را از ذریت گروهی دیگر .

۱۳۴- از بهرانک وعده کرده اند شمارا و نتوانی شماقوت کردن .

۱۳۵- بگویا محمد ، ای قوم کارکنی و رجایگاهها خویش تان ک من کار کنم و رهلاکت شمازو دبود ک بدانید هر ک باشد اورا سرانجام [۱۱۰] سرای بهشت ک خدای رستگاری ندهد ظالمان را .

۱۳۶- و کردنده خدای تعالی را ازانج افریده بود از کشت و از چهار پایان نصیبی . گویند این خدای راست بدروغ ایشان و این بتان مارا است ، نه بود مریتان ایشانرا و نرسیدندی با خدای تعالی و نه بود مر خدای را ازانج بتان را بود ، اوست ک بتان خویش دادندی ، بدست ان حکم ایشان .

۱۳۷- و هم چنین اراسته اند بسیاری از مشترکان تادر گور کردنده فرزندان خویش را زنده تا مشترکان ایشانرا هلاک کنند و بپوشید و را ایشان دین پذرشان . و اگر خواستی خدای تعالی نه کردنده ان ، بگذر ایشانرا و

انج می گویند از دروغ .

۱۳۸- و گفتند کافران : این چهار پایان و این کشت حرام است خورد ازان مگر انک خواهیم ما بدروغ ایشان ، و چهار پایانی اند که حرام است پشت ایشان یعنی شش و چهار پایانی اند کی نکنند یادنام خدای تعالی و راو چون ساییه ، دروغ گفتند ورخدای تعالی . زود جزا شان دهنده بدانچ بودند دروغ گویندگان .

۱۳۹- و گفتند : انج درشکم این چهار پایانست حلال است مردان مارا و حرام است ورزنان ما . واگرباشد ان بچه مردها ایشان دران شریک اندز خوردن ان ، زود جزاده ایشانرا ورکردارشان ک خدای حکیم است و دانا .

۱۴۰- حقیقت زیان کاربودند انکسانی ک کی درگور کردند دخترانشان زنده بنادانی بی علمی و حرام کردند بدانچ روزی کرد ایشانرا خدای ، دروغ گفتند ورخدای . حقیقت گم شدند و نه بودند راه یافتنگان .

۱۴۱- واوست ان خدای کی بیافرید بوسنانها کشته و ناکشته و در درختان خرما و کشت مختلف خوردن ان . و بیافرید درخت زیتون و درخت هنار ماننده یک دیگر و ناماننده یک دیگر . بخورید از میوه ها ان چون رسدمیوه و بدھی حق ان یعنی ده یک ان روز ک بدروی و مه کنی اسراف کی خدای دوست ندارد اسراف کنندگان .

۱۴۲- واز چهار پایان اند ک بار کشند و برخی کی بار نکشند . بخورید از انج روزی کرد شمار اخدای تعالی و مکنی کار بیترین شیطان کی دیو شما را دشمنی [111] روشن است .

۱۴۳- بیافریدست هشت جفت ازمیش دو و از بزر دو . بگویامحمد ! این دونر حرام بکرد یا ان دوماده یا ان اب کی در رحم ان دوماده بود ؟ اگاه کنی

مرا بحجهت اگر شما راست‌گویانی .

۱۴۴ - و بی‌افرید از شتر دو وازگاف دو ، بگویا‌محمد این دو نر حرام کرد یا ان دوماده یا ان اب ک در حرم اند دوماده است یا شما بودی خاضر چون بفرمود شمارا خدای تعالی بتحریم این ؟ کیست ظالم‌تر از انکه دروغ گوید و رخدای تعالی دروغ گفتنی تاگم کند مردمان را بنادانی ؟ بدرستی کی خدای نسمايد راه‌گروه ظالمانرا .

۱۴۵ - بگو یا محمد می‌نیاوم در آنج وحی کردند بمن از حرامی و رخورندہ شی خوردند ان مگران ک باشد مردۀ یا خونی روان یا گوشت خوکی ، ک این چیزها حرام است یا فسوق است و ان چیز کی بکشد بی‌نام خدای بدان . و هر ان کسی ک بصورت بی‌انک ضرر زن نبود و نه عادی . بدرستی کی خدای تو امر زنده وبخشاینده .

۱۴۶ - و رجهودان و ترسایان حرام کردیم ماهر چیزی کی چنگال دارد . وازگاف و شتر حرام کردیم ماوریشان پیه هردو و مگران پیه کی بپشت ایشان پیوسته بود یا برو دگانی یا انچه امیخته باشد با استخوانی . زین چیزها عقوبت کردیم ما باشنا را بظلم شان و ماراست گویانیم .

۱۴۷ - اگر بدروغ زن دارند ترا یا محمد بگو : خدای شما خداوند رحمتی بسیار است . و ندارند عذاب او از گروه مجرمان .

۱۴۸ - زود گویند ان کسانی ک شر ک ارند اگر خواهد خدای ما شر ک نیاریم و نه پدران ما و نه حرام کردیمی ماهیج چیزی . هم چنین بدروغ زن داشتند ان کسانی ک از پیش ایشان بودند تا بچشیدند عذاب ما . بگویا‌محمد ، آبزدیک شما است هیچ حجتی بیرون اری از این مارا ک کارنکنی شما مگر بینداشت و

اگر شما نیستی مگر دروغ گویندگان .

۱۴۹- بگویا محمد : خدای راست حجت بالغ . اگر خواهد خدای راه نماید شما را بجمله [۱۱۲] .

۱۵۰- بگویا محمد ! بیاری گواهان خویش را ان کسانی که گواهی دهنده خدای تعالی حرام کرده است این بعیرها و وصیله ها و ساییه را . اگر گواهی دهنده مده گواهی وایشانه ، ممکن کار بهوای ان کسها که بدروغ داشتند ایتهاء سا . و ان کسها کی نیارند ایمان بروز باز پسین وایشان بخداوند ایشان مشرک اند . *نیارند که بروز باز پسین وایشان بخداوند ایشان مشرک اند*

۱۵۱- بگو یا محمد بیای تاور خوانم انج حرام کرد خداوند شما ورشما که هنبار نگیری بخدای چیزی و باما در و پدر نیکو کنی و مه کشی فرزندان خویش از درویشی کی مالیم کی روزی دهیم شمارا وایشانرا . و مه گردی پیرامون زنا کردن انج ظاهر است ازان و انج باطن است . و مه کشید تنی را ک حرام کرد خدای تعالی کی حق انس است . اینست ک خدای وصیت کند شمارا بدان تامگر شمارد ریاوی .

۱۵۲- و مه گردی پیرامون مال یتیم مگر بانک ازرا نیکوداری تانگاه ک برسد بپلورت ، و تمام بکنی کیل را و ترازو را بر استی . نه فرماییم هیچ تنی مگر بطا قش . و چون گویید راست گویید و اگر چه بود خویشاوند . و بعهد خدای تعالی و فاکنی . اینست وصیت شما بدان تامگر شما پنده گیری .

۱۵۳- واينست دین من دینی راست و متابعت کنی اورا و مکنی متابعت راهها ک بپراکنی شما از دین خدای تعالی . اينست شمارا وصیت شما بدان تامگر شما بپرخیزی .

۱۵۴- پس بدادیم ماموسی راتوریت تمامی ورانک نیکوی بود و بیانی بود مر هر چیزی و هدی و رحمتی تامگر ایشان بدیدن خداوند ایشان ایمان

ارند .

۱۵۵ - واین قرآنی است که فرستادیم ماؤرا مبارکاست متابعت کنید او را بترسید تامگر شما را حمت کنند .

۱۵۶ - تاشما کی کافرانی نگویید که از بهران فرستادند این قران ور جهودان و ترسایان از پیش ما و اگرچه مابودیم از خواندن ایشان غافل شدگان .

﴿لَكُمْ يَوْمَ الْحِجَّةِ مَا يَرْصُدُ فِي ضَيْفِهِ لَكُمْ﴾

۱۵۷ - یاگویید اگرزو دتر فرستادندی و رماکتاب بودیم اجابت کننده [۱۱۳] از ایشان حقیقت امد بشما قرانی از خداوند شما و راهنمونی است و رحمتی . کیست ظالم تر ازانک بدروغ دارد ایتها خدای تعالی و برگرد از ان ؟ زود جزاده هم انها را کی ورگردند از ایتها ماسخت ترین عذاب بدانع ایشان برگردیده بودند .

۱۵۸ - انتظار می کنند مکیان مگر کی اید بایشان فریشتگان یا بیانند بنام خدای تو یا بیانند برخی بایات خدای تو اندوز که را بد برخی یعنی افتتاب ایات خدای تو ، ندارد سود کافران را ایمان ان روزنه باشد ایمان اورده از پیش یا کسی بی کند در ایمان ان بخیر . بگویا محمد کی انتظار کنی عذاب را که مانیز انتظار می کنیم عذاب شما .

۱۵۹ - بدرستی که ان کسها که مخالف شدند دین ایشان را و بودند گروهی نیستی تو از ایشان در چیزی . از بهرانک سرخ کردند و اخدای تعالی پس آگاه کند ایشان را بدانع ایشان می کردند .

۱۶۰ - هر که کند نیکوی اور است دهنیکوی ، و هر که کند بدی ندهند جزا مگر هم چندان و ایشان نقصان نکنند .

۱۶۱ - بگویا محمد که مرا رهنمودست خدای من بارا هی راست ، دینی راست ملت ابراهیم پاکیزه . و نه بود از مشر کان .

- ۱۶۲- بگو یا محمد ک نماز کردن من و عبادت من وزندگانی من و مرگمن خدای راست افریدگار جهانیان .
- ۱۶۳- نیست هنباز خدای را ، و بدین فرمودند مرا و من کی محمد ام از مسلمانانم .
- ۱۶۴- بگو یا محمد بجز خدای تعالی جویم خدای دیگر واوست افریدگار همه چیز هاست نکند کار هیچ تنی مگر ک او گردد ، و نه گیرند هیچ کسی بگناه دیگری . پس و اخدای تان است بازگشتن شما اگاه کند شمارا بدانچ شما اندران خلاف کردید .
- ۱۶۵- واوست ان خدای کی کرد شمارا پس دیگران در زمین و رفع تر گردبرخنی را ز شما بالای برخی درجه ، تازمون کند شمارا درانچ دادست شمارا . بدرسی کی خدای تو یا محمد سخت عقوبتست و خدای است [۱۱۴] امر زنده و بخشاننده .

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتوال جامع علوم انسانی